

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Disceptatio Apol. Posterior, Continens Responsiones ad plura loca
Sanctorum Patrum in manuscripto cujusdam Anonymi pro novo Papatu
D. Pauli perperam intellecta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

aliam politiam in Ecclesia instituit Christus immutabiliter præter Monarchicam, & quodam modo Regalem, & oppositum sentientes, quod videlicet fas est esse plures Papas, errant in fide, & unitate Ecclesiam. Et si pertinaciter mancant, iudicandi sunt Hæretici, sicut Marsilius de Padua, & alij. Ita Gerfonius.

30. Quibus omnibus adde aurea verba Pij II. Pontificis in *Bulla Retracti. tom. 4. Concil.* vbi sic ait: Non duos instituit Dominus, qui suum locum tanquam capita tenerent æqualia, sed VNUM constituit, vt Verticem, & Ducem, & Pastorem vniuersi Gregis, Simonem Petrum dicens: Tu es Petrus, &c. Quæ nulli alteri seorsim dicta leguntur, nisi Petro, vt in Petro unitas, & summa contineretur Auctoritas. Ita Pontifex Et tandem claudat hanc disceptationem Eusebius Episcopus Alexandrinus *komiti de Resurrectione*, qui explanans illa verba: *Dicite Discipulis, & Petro.* Sic introducit Christum loquentem: Veni Petre; ne timeas nihil Tibi de gloria Chori Apostolici minui, non Te à dignitate remoueri, non dedi alteri Claves; ne timeas Petre, qualis eras, talis es. Quodcunque ligaueris super terram, erit ligatum & in Cælis; ne timeas Petre, quod promissi impleo, super tuam fidem, quæ sit Petra, ædificabo Ecclesiam meam. Hæc Eusebius. Quid clarius dici potuit ad aperte manifestandum primatum Ecclesie fuisse singulare priuilegium vnus Petri, priuatiuè quoad alios; seclusis tamen Romanis Pontificibus suis successoribus.

31. Meritò igitur dixit Doctor Parisiensis Almaynus de *potestate Ecclesiar. cap. 3.* quod VNI PETRO & successoribus eius data fuit potestas

Constituendi Canones per vniuersum orbem. Si VNI PETRO, ergo non etiam & Paulo, vt vult perperam Anonymus. Itaque desinat ipse in posterum ex omnibus superius dictis Paulum Petro in Primatu confociare. Sed Ecclesie Primatum soli Petro tribuat, Paulum verò quoad munus Apostolatus, supra omnes alios exuberantissimè expletum, & propter alia eius egregia merita meritò lummis laudibus extollat; & sic secundum iustitiam, dabit vnicuique quod suum est. Memor Vlpiani Iuriconsulti statuentis duos in solidum dominos esse non posse vnus rei, quod obseruant Doctores communiter in *quæstionibus, ff. de iurisdic. teste Ioanne Coruino de iurisdictione Romana libro 1. capite 68.* & quidem si in Concilio Nicæno *Can. 8.* teste D. Augustino *Epistol. 110.* statutum fuit, duos Episcopos non esse constituendos in vna Ciuitate; quanto magis dicendum est in vna Ecclesia Christum duos non instituisse Pontifices. Solus igitur Petrus, vt habetur in *cap. in nouo distineti. 21.* Ecclesie Pontificatum accepit, & idè subdit ibi Pontifex, Petrum reliquos Apostolos habuisse pro eorum PRINCIPLE: ergo necessariò sequitur secundum Anacletum auctorem dicti Canonis, etiam Paulum recognouisse Petrum vt Principem suum; nisi Anonymus velit dicere Paulum non fuisse Apostolum. Sed comprimendus est calamus, nam in immensum iret. Stet igitur firma nostra tam sæpè reiterata conclusio, Paulum quoad Pontificatum minimè æqualem Petro fuisse, sed inferiorem; & subditum, nec aliam Ecclesiam agnoscere post Christum supremum Caput, nisi solum, & vnicum Petrum, cuiusque legitimos successores. Hæc fides Orthodoxorum.

DISCEPTATIO APOLOGETICA POSTERIOR, DE PRIMATV SOLIVS D. PETRI:

CONTINENS RESPONSIONES, AD PLVRA LOCA
*Sanctorum Patrum in Manuscripto cuiusdam Anonymi pro nouo Papatu
D. PAULI perperam intellecta.*

*Responiones ad Scripcuram cuiusdam Anonymi in
favorem noui Papatu D. Pauli.*

§. 1. **S**UPERIORI disceptatione iam composita, & præterito mense Ianuario Sanctiss. D.N. humiliter exhibita, statim post paucos dies Eminentiss. dominus meus Cardinalis Panzoli mihi legendum præbuit manuscriptum ad manus Sanctissimi delatum, sine nomine Auctoris, quem tamen non existimo Auctorem Epistolæ, sed alium congerentem ex libro lingua Gallica conscripto, plura Sanctorum Patrum loca quæ opinionem nouam de Primatu D. Pauli videntur firmare. Et licet ex dicta mea priori disceptatione ad omnia dicta loca facilis pateret responsio, necessarium tamen duxi clarè, & breuiter morte meo, singillatim suprascriptas auctoritates refellere, seu, vt melius dicam, ad verum sensum, secundum intelligentiam Theologorum, exponere. Et idè suppono, id quod breuiter in priori disceptatione, sed nunc

aliquantum fufius, & magis clarè, declarabo; suppono inquam in Apostolis (& inter ipsos D. Paulum includo) tria seorsim consideranda esse. Primò Apostolatum. Secundò, Sacerdotium; seu Presbyteratum. Tertio, administrationem sacre Politie, quæ designatur nomine Pontificatus. Quoad institutionem, & munera Apostolatus, omnes Apostolos pares constitimur. Quoad institutionem & munera Presbyteratus item; at inæquales asserimus ratione Pontificatus. Elegit duodecim, eosque nominauit Apostolos, *Matth. 10. Marc. 3. Luc. 6.* quorum munus esse voluit, euangelizare, testificari omnibus gentibus, miracula patrare.

2. Eisdem Sacerdotes ordinauit, *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. ad Corinth. 11.* collata potestate conficiendi sanctissimum Eucharistie Sacramentum, & offerendi Deo incrementum sacrificij corporis, & sanguinis sui. Huic potestati, mox annexuit alteram, dimittendi peccata in foro interiori, *Ioan. 20.*

3. Ad Apostolatum, & Sacerdotium, quæ communia fuerunt Christo cum Apostolis, accedebat in Christo

Christo iudicio, & administratio politica rerum fecerant, quæ in eo solo tanquam in supremo Capite reledit, quando terras incoluit. Translata nimirum à Synagoga ad Ecclesiam, à Leui ad Iudam, ab Aarone ad Christum Cathedra Moysis quicquid religiosum est, ad Deum attinet, perinde ac ouile ad pastorem suum iure Pontificatus ad Christum pertinebat.

4. Hanc ascensus ad Patrem non concessit Redemptor aliis Apostolis (quando enim?) sed vni Petro; sicut ante tot symbolis se facturum promiserat, consequenter vno iure quoad ordinem Politicum omnibus aliis Apostolis Petrum præposuit, omnes alios Apostolos Petro subiecit.

5. Itaque ex his dicendum Paulum, & alios omnes Apostolos in potestate Ordinis, & ratione Apostolatus fuisse aequales; singuli enim potestatem Euangelium vbique terrarum prædicandi, ligandi, & solvendi, & omnium, quæ pro mundi conuersione moraliter erant necessaria, à Christo, non à Petro acceperunt. In ratione tamen Officij Pastoralis inæquales fuerunt; tum quia Petrus à Christo Pastor vniuersalis est institutus, vt expressè habet Chrysostomus, explicando verba hæc, *Pasce oues meas, id est, esio præpositus loco mei, & primus in medio fratrum.* Quæ sit, vt vniuersalis potestas in Petro, tanquam in vero, & legitimo Pastore ordinariè reledit, in cæteris verò Apostolis tantum extraordinariè, & per accidens, atque propter necessitatem: quia scilicet in dispersionem gentium erant abituri, & longis locorum intervallis à Petro separandi, vt pro Ecclesiarum, quas ipsi fundabant, necessitatibus, vix ac, ne vix quidem cum possent conuenire.

6. Ex quibus sequitur, quod due res sunt in quibus Petrus Apostolus antecellit reliquis Apostolis, non quidem propriè, vt Apostolus, sed vt singulare fundamentum, & caput Ecclesie, & Pastor ouium Christi, & Cæli ianitor constitutus. Vna est, quod illam Apostolatus auctoritatem in vniuerso orbe, accepit ipse à Domino tanquam ordinariam, & duraturam, suisque ad eum successoribus relinquendam: eo quod vniuersæ Ecclesie, quæ vnquam futura esset, fundamentum est constitutus, nec talis fundamenti locum ipse perpetuo, nisi per suos etiam successores tenere potuit. Reliqui verò Apostoli eam auctoritatem non eo modo acceperunt, sed eorum quasi extraordinarium priuilegium fuit, quod & in orbem vniuersum, & à Christo proximè illam auctoritatem Apostolatus acceperunt. Itaque illis è vita decedentibus, dignitas etiam eiusmodi Apostolatus esse desit.

7. Altera res, in qua Petrus reliquis Apostolis antecellit, est, quod ipse quidem potestatem accepit etiam quandam in ipsos Apostolos: tanquam omnium videlicet (nemine excepto) qui ad Ecclesie adificium, & ad Christi gregem pertinent, fundamentum, & pastor singulariter constitutus. Itaque regere ipsos atque in fide confirmare cum auctoritate potuit, illique præscribere, & modum, & locum ad fungendum ministerio Apostolico, quatenus ad Ecclesie bonum id expediret. Et hæc omnia firmat Tertullianus de præscrip. cap. 20. & docet Caietan. in opuscul. tom. 1. tract. 1. de auctor. Papa Concilij, cap. 3. cum tota Theologorum Schola.

8. His suppositis, quia Anonymus suam Scripturam distinguit in tres classes auctoritatum, nempe Summorum Pontificum, veterum Sanctorum Patrum, & Eminentiſſimorum Cardinalium, eodem ego procedam ordine, & ipsissima Anonymi verba adducam; & postquam verba Sanctorum Patrum ab ipso adducta secundum verum sensum exposuerim,

Tom. III.

adducam ex iisdem Patribus verba, quæ in aliis locis loquendo aperte de Primatu Ecclesie, illum, vbi vultum Petro, vt ex his clarè appareat, quæ fuerunt mens dictorum SS. Patrum, & loca eorum obscura declarantur per clara.

Responsiones ad loca Summorum Pontificum.

§. I. Ad primum locum S. Leonis Pontificis *Serm. 1. de Nat. Apost.* respondeo, quod nihil facit ad rem, quia licet ipse faciat patres Petrum & Paulum; hoc intelligendum est, in electione ad Apostolatam laboribus, & morte, quod concedimus: ergo in regimine nego consequentiam. Nec obstant illa verba, quod *Christus Paulum, & Petrum inter omnia Ecclesie membra prouexerit in tantum Agricem, vt duo lumina constituaſſet in corpore, cui caput est Christus;* nam respondeo hanc auctoritatem impium M. Antonium Spalatrensem adduxisse, vt efficeret Paulum Petro æqualem, sed ad illam sic respondet Doctor Sorbonicus, & Episcopus Massiliensis Coëffeteau tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 24. vbi sic ait: Res similes monstri est Leonem, qui sexcentis locis Petrum omnibus Apostolis, & cunctis Ecclesie Pastoribus Præpositum scribit, testem huius æqualitatis quam inter Petrum & Paulum somniat Spalatrensis profectri. Et supra clarissimo eiusdem Patris testimonio ostendimus, Petrum totius Ecclesie spectabile Caput illi habitum: hinc verò propterea Petrum, & Paulum, tanquam geminum lumen oculorum in Ecclesie corpore posuit, quo illos cum Christo conferat æterno Ecclesie capite, à quo lucem sint mutuati, qua Ecclesiam collustrarunt. Sed hic rursus aduertere debuit aduersarius, vt duo lumina Ecclesie censeantur Petrus & Paulus, propterea æqualitatem inter eos admittendam non esse. Sol & Luna duo sunt clarissima sydera, & lumina cæli, nec tamen Luna Solis splendorem exæquat. Ita Coëffeteau. Vide aliam responsionem apud Becanum de Regim. Eccles. lib. 2. cap. 7. obiect. 7. num. 68.

2. Veleriam dici potest, Vocari duo lumina Ecclesie Petrum & Paulum, quia Romanam Ecclesiam ambo fundarunt per prædicationem, habente tamen illibato Primatu D. Petri. Et quod hæc sit mens D. Leonis patet ex eius *Epist. 84.* vbi sic ait: Quoniam & inter Beatissimos Apostolos in similitudine honoris fuit quædam discretio potestatis, & cum omnium par esset electio, vni tamen datum est, vt cæteris præemineret. Cum ergo ex mente D. Leonis vnus fuerit (id est solus Petrus) qui Primatum inter omnes Apostolos obtinuit, male modo ex verbis D. Leonis non bene intellectus ab Anonymo asseritur, D. Paulum habuisse etiam Ecclesie Primatum, nam D. Leo vni Petro attribuit. Sed sentiant Aduersarij D. Leonem clarè etiam loquentem alibi *Serm. 3. Annu.* De toto mundo vnus Petrus eligitur (ergo non Paulus) qui, & vniuersarum Gentium vocationi, & omnibus Apostolis (ergo etiam, & Paulo) cunctisque Ecclesie præponitur.

3. Et tandem non desera hic apponere alia verba eiusdem S. Pontificis *Epist. 87. ad Viennenses.* Ita Dominus noster Iesus Christus, humani generis Saluator instituit, vt veritas, quæ antea legis, & Prophetarum præconio continebatur per Apostolicam tubam in salutem vniuersitatis exiret: sicut scriptum est, *in omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Sed huius muneris Sacramentum ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, vt in *Beatissimo Petro Apostolorum omnium summo principaliter collocaret:* vt ab ipso quasi quodam capite dona sua, velut in corpus omne diffunderet. Videat modo Anonymus,

quo pacto possit adducere S. Leonem pro sua sententia.

4. Ad secundum locum D. Gregorij *lib. 4. in 5. Reg. in quo D. Paulus dicitur effectus Caput nationum, & obtinuisse totius Ecclesie Principatum.* Respondeo hæc Encomia non solum dari posse D. Paulo, sed etiam aliis Apostolis: nam vt optimè obseruat Duvallius. Doctor Sorbonicus *trakt. de Rom. Pontif. part. 1. quest. 3.* Apostoli ratione gubernationis, fuerunt nationum Capita; sed tamen non eodem modo, quo Petrus; illi enim in gubernatione Ecclesie summam, & amplissimam potestatem, vt Legati, & Apostoli fortiti sunt: At verò Petrus, tanquam Pastor ordinarius eam habuit. Et idè, Paulus, & Apostoli particularia Ecclesiarum vocantur capita ab ipsomet D. Grego. *lib. 4. Epist. 38.* Petrus verò, totius vniuersalis Ecclesie. Deinde aliter non solum Paulum, sed etiam alios Apostolos obtinuisse Ecclesie Principatum; nam, vt obseruat Bouetius *Controuers. tom. 2. lib. 1. Demonstr. 6. Symboli, art. 5. fol. 123.* Apostoli tametsi Petrus sibi, ac toti Ecclesie Prælatum à Christo agnoscerent, tamen cum extraordinaria pro Christo legatione fungerentur, vniuersas orbis Ecclesias sibi subiectas habebant, & idè omnes Apostolicum ius exercere poterant. Itaque D. Gregorius quando asserit Petrum, & Paulum obtinuisse Ecclesie Principatum. Respondeo distinguendo, quòd Paulus, & alij Apostoli obtinuerunt Principatum Ecclesie, ratione potestatis extraordinarie, quam habebant in totam Ecclesiam; Petrus verò, ratione potestatis ordinarie, & tanquam Caput. Vide etiam Cardinalem Baronium *tom. 1. annum. 34.* exponentem hunc locum ab Anonymo adductum.

5. Nec obstat, alia auctoritas D. Gregorij asserentis in oratione de Diuo Paulo & Petro, *Deus qui ligandi, soluendique licentiam tuis Apostolis contulisti &c.* Nam respondeo, hæc verba etiam alijs Apostolis competere; nam vt rectè obseruat Cardinalis Baronius *tom. 1. ann. 34.* Christus dixit eis: Quæcumque ligaueritis super terram, erunt ligata & in Cælo; & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta, & in Cælo. Sed in his verbis, vt rectè notat Bañez *in 2. 2. quest. 2. art. 10. fol. 326.* non inferunt aliqua potestas iurisdictionis, sed Ordinis: ergo male pro primatu Pauli adducuntur. Dicens est igitur cum Tannero *tom. 3. disput. 1. q. 10. dub. 2. num. 96.* Petro soli nominatim Clauës soluendi, & ligandi traditas esse, tanquam supremo patrifamilias & gubernatori Ecclesie; Paulo verò, & reliquis Apostolis, vltus potius clauium, quam absoluta potestas ac possessio clauium tradita est; sed de hoc infra iterum redibit sermo.

6. Verùm quia Anonymus adducit pro sua sententia D. Gregorium; sentiat quid ipse asserat clarè loquens de Primatu Ecclesie. Apertè enim D. Petro tribuit, & nihil loquitur de Paulo; vide *lib. 1. quest. 24. lib. 3. Epist. 33. lib. 6. Epistol. 37. & lib. 4. cap. 32.* ad Mauritium Imperatorem scribens sic ait: Cunctis Euangelium scientibus liquet, quod voce Dominica Sancto & omnium Apostolorum Principi Petro Apostolo totius Ecclesie cura commissa est. Ipsi quippe dicitur, *Petrè auas me? Pasce oues meas, &c.* Ecce clauës Regni cælestis accipit, potestas ei ligandi & soluendi tribuitur, cura ei totius Ecclesie, & Principatus committitur. Imò idem D. Gregorius apertè fatetur, Petrum habuisse Ecclesie Primatum, & Paulum ei fuisse inferiorem; sic enim loquens de correctione facta Petro à Paulo, asserit *Homil. 18. in Ezech.* Quatenus, qui primus erat in Apostolatus culmine, & primus esset in humilitate. Pensate ergo in quo mentis vertice steterit Petrus, qui Epistolas

Pauli laudauit, in quibus scriptum se vituperabilem inuenit. Ecce à MINORI SVO reprehenditur, & reprehendi non dedignatur, sed caueat Anonymus, repositionem hæreticorum asserere, nempe, Paulum minorem esse Petro ætate; nam D. Gregorius clarè mentem suam aperuit, nempe in quo D. Petrus se maiorem minoremve Paulo dicat, asserit enim: *Vi qui primus erat in Apostolatus culmine, esse primus in humilitate.* Ergo ista verba constituunt Petrum Paulum maiorem non solum ætate, sed dignitate. Ergo in ordine ad Primatum Ecclesie, standum est verbis claris D. Gregorij, qui apertè Petro solo tribuit.

7. Ad tertiam auctoritatem Adriani 1. *Epist. ad Constantinum, & Helenam Imperat.* in qua Anonymus notat ponderanda omnia, nempe, quod *Papa Petri & Pauli Vicarij, eorumque Toroni successores dicuntur, quòd Ecclesia Romana, eorum Ecclesia; quod Petrus, & Paulus Apostolorum Corporibus, & Orthodoxæ fidei fundatores appellatur. Sed hoc maxime, quod eorum vtrisque collata à Deo potestas ligandi & soluendi peccata in Cælo & in terra dicitur.* Respondeo, & concedo totum. Ergo Petrus & Paulus fuerunt æquales in regimine; dico bardam esse consequentiam: nam diuerso modo, omnia supradicta competant Petro & competant Paulo. Itaque dicuntur Pontifices Vicarij & Successores D. Petri, & D. Pauli, diuersa tamen ratione, vt obseruat Beatus Ioannes à Capistrano *de Auctoritat. Papa, part. 3. fol. 113.* Dicuntur Petri Vicarij, & Successores, in plenitudine potestatis, Pauli verò in plenitudine legalitatis, id est scientiæ. Dicitur Ecclesia Romana, D. Petri & D. Pauli, rectè quidem; quia ambo illam prædicatione, & martyrio fundauerunt, & Episcopi fuerunt, Petrus tamen propriè, ac titulo; Paulus verò, ordine, & officio adiutoris, & ideo quia Paulus fuit socius & collega Petri in fundanda Ecclesia Romana, rectè dixit Adrianus Pontifex *illam esse Ecclesiam Petri, & Pauli.* Ergo Paulus fuit in Primatu cum Petro, nego consequentiam. Dicuntur etiam ab Adriano, *Petrus, & Paulus Corporibus;* sed vt vult Coeffereau contra M. Antonium de Dominis *tom. 1. lib. 1. cap. 4. n. 1.* Petrus iurisdictionis auctoritate, Paulus merito doctrinæ, vel vt asserit Bellarminus *libro primo de Rom. Pontifice, cap. 27.* quia Petrus institutus est Caput & Pastor omnium. Paulus, quia munus Apostolicum exuberantissimè adimpleuit. Dicuntur Petrus, & Paulus, Orthodoxæ fidei fundatores, concedo; & hoc etiam de omnibus Apostolis dicendum est, vt docet D. Ignatius *Epist. 5.* ergo Paulus & alij Apostoli fuerunt Petro æquales; nego, consequentiam: nam diuerso modo Petrus fuit fundator fidei, ac Paulus, & ceteri Apostoli: Paulus, & Apostoli fundatores fidei fuerunt, sine tamen Petri præiudicio, quia ipsi Ecclesiam fundauerunt in sanguine Christi propriis sudoribus, & laboribus; Petrus verò singulari modo dicitur fundator fidei, quia supponimus Rectorem, & Gubernatorem Ecclesie institutum fuisse. Dicitur itaque Petrus fundamentum Ecclesie; & fidei quia dictum fuit ei à Christo *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam;* Paulus verò vocatur Ecclesie, & fidei fundamentum, eo quod diuina luce collustratus, egregios pro Ecclesia Dei labores susceperit, eam aduersus Pseudo-Apostolos magna constantia, ac zelo defendiderit, ac nihil non gesserit, vt omnes Christo lucrificeret. Vide Tannerum *tom. 3. disput. 1. quest. 4. dub. 2. n. 96.* Valentiam *tom. 3. disput. 1. quest. 5. punct. 7. §. 28.* Turrianum *in 2. 2. tom. 1. disp. 15. art. 1.*

8. Et tandem concedimus potestatem ligandi, & soluendi Petro, & Paulo fuisse concessam: sed diuersa ratione, vt infra probabimus, & docet Duvallius

Du Vallius de Rom. Pontif. part. 1. quest. 2. Nam Paulus, & alij Apostoli acceperunt quidem quandam auctoritatem quoad vsum Clauium, vt scilicet clauderent Caelum, aut aperirent, retinendo, vel remittendo, seu quod idem est, soluendo, vel ligando peccata. *Matth. 28. Ioann. 20.* Claves autem ipsa, hoc est, plena, atque summa potestas id omni ratione faciendi Petro soli promissa, atque aded tributa sunt. Vide Valentiam *tom. 3. disputat. 1. quest. 1. punct. 7.* & Pitigianum in *3. sem. tom. 2. dist. 25. q. 2. art. 1. circa finem.*

9. Ad quartam auctoritatem Nicolai I. *Epist. 1. ad Michaelem Imperatorem, in qua asseritur Paulum Apostolorum Principem in Ecclesia Romana tanquam luminare maius diuinitus constitutum, & non a Petro, sed a Domino facultatem potestatis suscipere vniuersam Ecclesiam recepisse;* sed omnia haec non faciunt Paulum Petro aequalem in Primatu; quia Paulus vocatur Princeps Apostolorum, vt supra vocatus fuit ab Hadriano I. Coryphaeus Apostolorum; igitur fuit Princeps Apostolorum merito doctrinae, non auctoritate iurisdictionis, vt Petrus. Sic Coeffeteau, & Bellarminus paulo ante. Et ideo omnes Apostolos S. Leo *serm. 3.* vocat Principes Ecclesiae. Dicitur autem luminare maius, quia vt ipsemet Paulus asserit in fundanda Ecclesia plus omnibus aliis Apostolis laborauit, & ideo obseruauit Naucleus de Mornachia *tom. 1. parte 2. libro 4. capite 10.* Paulum non fuisse assignatum Episcopum alicuius Ecclesiae particularis, quia in omnibus Ecclesiis debebat laborare. Dicitur potestatem non a Petro, sed a Domino accepisse; sed quid ad rem; Hoc enim de omnibus Apostolis dicendum est; & ideo quoad hoc, omnes sunt aequales Petro, manente tamen illibato eius Primatu.

10. Et ideo Gratianus in *2. 2. Controuers. 1. tractat. 7. disputat. 1. sect. 2. numero 10.* docet, & supra nos etiam docuimus, Apostolos fuisse aequales in Apostolica dignitate, in eo nimirum quod a Domino electi sunt tanquam fundamenta Ecclesiae, & iurisdictionem acceperunt in vniuersum Orbem; id quod tantum voluit sanctus Cyprianus *libro de vniuersa Ecclesia*, dum dixit, Apostolis omnibus post resurrectionem tributam fuisse parem potestatem: nam quod Petrus fuerit omnium Caput, ipsomet ibidem testatur, & probat ex Euangelio; & eodem modo Victor Episcopus Carthaginensis in *Epistola Synodica, qua legitur tom. 2. in Concilio Lateranensi sub Martino I. consult. 2.* dicit: Omnes Apostolos pari honoris, & potestatis consortio praeditos. Excelluit ergo Petrus in eo, quod caeteri Apostoli erant illi subiecti, non autem sibi iniuicem; & in eo etiam quod Petrus hanc in vniuersum Orbem iurisdictionem habuit ex officio, caeteri ex delegatione. Itaque concedimus Aduersariis, Paulum non accepisse facultatem in vniuersalem Ecclesiam a Petro, & id certum est: ergo fuit aequalis Petro in primatu: hoc negamus, & est impertinens consequentia. Itaque pro Papatu Pauli, nihil officit auctoritas adducta Nicolai I. sed Anonymus pro sua firmanda sententia relinquit Pontifices, & transit ad Patres.

Responsiones ad loca Sanctorum Patrum.

§. 1. Itaque adducit primo plura loca D. Chrysoctomi, & incipit ex *homil. 18. in Epist. ad Romanos*, vbi asserit: *Christus S. Paulo omnem Euangelij praedicationem, omnia vniuersi mundi negotia, mysteria sua, & omnem denique Ecclesiae administrationem conce- dit.* Sed haec farina desumpta ex pilirino M. Antonij de Dominis, qui hunc locum Chrysoctomi per-

peram, vt Anonymus adducit. Sed respondeo, haec verba, posse etiam competere omnibus Apostolis, praecipue tamen competunt Paulo, qui, vt ipse fa- teretur, habuit sollicitudinem omnium Ecclesiarum, sed nullam mentionem faciunt de Primatu, vt recte obseruat Episcopus Coeffeteau *tom. 1. lib. Cap. 11. fol. 287.* contra M. Antoniam de Dominis. At Anonymus quod est de praedicatione dictum, semper perperam more suo, ad gubernationem trans- fert.

2. Secundo adducit verba *Homil. 2. in Epist. ad Romanos*, vbi ait: *Queri tunc temporis non potuisse a Paulo, cur sese in magna huius vrbis regimen seu gubernationem ingereret, respondisset enim hanc sibi neces- sariam esse curam vixisse a Deo imperatam;* ergo ex hoc sequitur Paulum Petro fuisse aequalem in Primatu, & nego consequentiam. Nam Paulo fate- mur vere hanc potestatem imperatam fuisse a Deo, vt Delegato, Petro vero vt Ordinario. Vide Bannez in *2. 2. quest. 1. art. 10. fol. 327.* Vel dicendum est ex doctrina Caietani *opusc. 1. de Auctor. Papa cap. 3.* apud Chrysoctomi verbum regimen significare execu- tionem, non auctoritatem regiminis, quod sonat imperium. Verum, ait Caietanus, quia vnum pro alio quandoque poni potest, si etiam inueniretur paritas in auctoritate regiminis, pie exponendum esset, pro executiua potentia, dedit enim Saluator omnibus Apostolis communiter vt exequi possent in eis, ad quos mittebantur, omnia quae poterat exequi Petrus, puta instituire Ecclesias, Episcopos docere, excommunicare, &c. Petro autem absolute dedit potestatem omnium. Et si Paulus aliquo modo, id est, executiue erat par Petro quantum ad defen- sionem fidei, vt ex secunda secunda dictum est. Et si non penetras differentiam hanc, inter pote- statem executiuam, & praecipiuam, vide illam in exemplo, Episcopi habent officium praedi- candi, & Fratres praedicatoris habent officium praediciandi (cum ad hoc instituti sint) sed differen- ter, quia Episcopi ex propria auctoritate hoc faciunt, Fratres vero praedicatoris autoritate Papae delegantis eis id officium, hanc praedicationis exercendae potestatem. Sic enim proportionaliter de potestate gubernandi Ecclesiam in Petro, & aliis Apostolis fuit: Petrus enim ex propria sui Pontificatus officij autoritate gubernabat, alij vero Apostoli, ex privilegio Domini, delegantis eis gubernatoris officium. Huc vsque Caietanus; vnde patet responso ad verba Chrysoctomi ab Anonymo adducta.

3. Tercio adducitur *Homil. 7. in Epist. ad Ephes.* vbi asseritur: *Petrum, & Paulum ambos ea qua sur- sum sunt & deorsum, & ipsas Coeli & terrae claves hereditate accepisse, & possidisse.* Respondeo esse verba emphatica; & diuerso modo, vt supra probatum est, Claves Paulus, & caeteri Apostoli acceperunt, quam Petrus. Audi Origenem *tract. 6. in Matth. ferè in me- dio.* Quoniam oportebat, inquit, aliquid maius habe- re Petrum, ideo illi quidem sic dicit: *Et tibi dabo cla- ues Regni Coelorum, & quacumque ligaueris super terram, erunt ligata & in Coelis.* Non ergo modica differentia est, quod Petro quidem sint datae claves non vnus Coeli, sed multorum Coelorum, vt quae- cunque ligauerit super terram, sint ligata non tantum in vno Coelo, sed in omnibus Coelis, & quae soluerit super terram, sint soluta non solum in vno Coelo, sed in omnibus Coelis. *Ad eos autem, qui multi sunt liga- tores, & soluores in terra, sic dicit, vt soluant, & alligent non in Coelis, sicut Petrus, sed in vno Coelo, quia non sunt in tanta perfectione sicut Petrus.* Item Beatus Leo *Epist. 89. ad Episcopos per Viennensem Prouinciam constitutos:* Petro, inquit, praeter caeteris est tra-

causa solvendi, argue. legandi potestas. Vide acutissimum
 Capellanum tract. 3. de Roman. Pont. Institut. c. 5. vbi
 doctè docet differentiam traditionis claviu factæ Pe-
 tro, & aliis Apostolis à Christo Domino: quod etiam
 facit P. Iulianus in 3. sentent. tom. 2. dist. 25. quest. 2. art.
 2. in resp. ad argument. & Ioannes Vviggers in 2. 2. D.
 Thome de Petri. quest. 1. art. 10. dub. 1. n. 39.

4. Quartò assert verba in cap. 2. ad Galatas ex-
 plicans verba Pauli, qui dedit Petro in Apostolatam,
 dedit & mihi inter gentes. Non se (asserit) compa-
 rat Paulus aliis Apostolis, sed eorum capiti ostendens
 eandem dignitatem utrique collatam fuisse. Respon-
 deo cum M. Antonio Capello in disput. i. de summo
 Pontificatu Petri, cap. 12. Salustio tom. 15.
 disput. 24. in Epist. 2. ad Galatas fol. 105. Tannero
 tom. 3. disput. 1. questio. 4. dub. 2. num. 98. & 99. &
 aliis communiter, quod in dictis verbis P. Pauli ad
 Galatas 2. nulla mentione de Primatu efficitur, sed
 tantum de prædicatione. Ergo verba D. Chryso-
 stomi adducta non sunt intelligenda de dignitate
 Primatus, sed de dignitate Apostolatus; & idè Paulus
 dictus est Apostolus gentium, Petrus Apostolus Iu-
 daeorum; sed hoc non arguit eorum paritatem in Pri-
 matu, ut optime observat Campegius de potestate Ro-
 man. Pontif. cap. 11. num. 7. & nos latè in priori Dis-
 ceptione probauimus.

5. Quintò in profectionem adducit locum Hom.
 1. Epistol. ad Romanos. Ibi enim dicitur: Mutatum
 fuisse Paulo, sicut & Petro nomen; ut eandem, quam
 habebat Petrus Caput Apostolorum super eos præro-
 gatiuam, & ipse haberet. Respondeo & fateor supra
 omnes alios Apostolos Paulum & Petrum habuisse
 prærogatiuam mutationis nominum. Sed si aliquis ex
 hoc inferret, ergo Paulus in Primatu fuit æqualis Pe-
 tro; Anathematizo talem consequentiam, tanquam
 nimis impertinentem: distat enim nimis mutatio no-
 minis à Primatu. Adde quod, ut optime observat
 Becanus in Manuali controuers. libro 1. capite 4.
 numer. 45. sola mutatio nominis in Petro, non in-
 dicaret Primatum, & eminentiam eius super omnes
 alios Apostolos, nisi simul adiuncta esset cum aliis
 prærogatiuis Petri; quæ simul sumptæ eius indi-
 cant primatum, videlicet. Primò, quod quando in
 Euangelio recensentur nomina Apostolorum, sem-
 per primo loco ponatur, Petrus. Secundò,
 quod Scriptura loquatur de Petro, tanquam de Prin-
 cipe; de aliis Apostolis, tanquam de subditis. Tertio,
 quod Petrus sæpè loquatur nomine omnium Apo-
 stolorum, tanquam illorum Antesignanus. Quarto,
 quod inter omnes Apostolos, soli Petro facta sit prima
 reuelatio diuinitatis Christi. Quintò, quod soli Petro
 inter Apostolos promissa sit stabilitas fidei, & cathe-
 dræ. Sextò, quod Christus pro solo Petro, & seipso
 voluerit, tributum solui in Capharnaum. Septimo,
 quod post Resurrectionem inter omnes Apostolos,
 soli Petro primum apparuerit. Octauò, quod Petrus
 sua autoritate vocauerit alios ad electionem noui
 Apostoli, in locum Iudæ proditoris. Nonò, quod
 primus promulgauerit Iudæis Euangelium, post ac-
 ceptum Spiritum Sanctum. Decimò, quod primum
 miraculum apud Iudæos fecerit, in consummationem
 Euangelij. Decimo primo, quod etiam primus præ-
 dicauerit gentibus Euangelium, & quod ipsi oblata
 sit visio cælestis, de vocatione gentium. Decimo
 secundo, quod primus in Concilio Hierosolymita-
 no sententiam dixerit. Igitur malè Anonymus ex
 sola mutatione nominis Pauli infert, Primatum
 Ecclesiæ habuisse, ut habuit Petrus; nam Prima-
 tum in Petro arguimus, non ex sola mutatione no-
 minis, sed simul ex aliis prærogatiuis supra enume-
 ratis quibus caret Paulus.

6. Sextò, profertur locus in c. 1. Epist. ad Gal. vbi

ait: Paulum Petro nulla re indignisse, nec illius voce,
 sed illi dignitate parem fuisse. Respondeo, & abgor
 sæpius eadem repetere, sed Anonymus ad id me agit.
 Dico igitur verum esse Paulum Petro vlla in re indi-
 guisse, & dignitate parem fuisse, nam à Christo
 immediatè accepit potestatem, & dignitatem Apo-
 stolatus, & non à Petro; sed non ex hoc sequitur,
 in Primatu fuisse æqualem Petro; quando igitur Chry-
 sostomus dicit, Paulum parem fuisse dignitate, intel-
 ligitur de dignitate Apostolatus; non de dignitate Pri-
 matu. Et idè asseritur in capite eo minus dist. 19
 Huius muneris Sacramentum; ita Dominus ad om-
 nium Apostolorum officium pertinere voluit; ac in
 B. Petro Apostolorum omnium summo principaliter
 collocavit. Quibus verbis apparet, conformitatem qua-
 dam æqualitatis, paritatisque in munere, officioque
 communi omnium horum primorum, Christi Dis-
 cipulorum: quod omnes essent Apostoli, missi in
 omnem terram, ad prædicandum omni creaturæ
 Euangelium. At distinctio magna iurisdictionis, &
 authoritatis, quod omnes, licet immediata Christi
 concessione, creati sunt Apostoli, à Sancto Petro,
 in iuridica functione penderent, eius subditii potes-
 tati: sic iubente, & ordinante Domino, pascere oues
 meas, his verbis illum suæ Monarchicæ domi-
 nationis, per participationem consortem faciente.
 Vide Duvalium de Roman. Pont. part. 1. g. 2. Campe-
 gium de potest. Rom. Pont. c. 11. n. 2. & alios communiter.

7. Et tandem concludit Anonymus D. Chryso-
 stomum innumeris in locis vocasse Paulum etiam scorsim
 à Petro Principem, Ducem, Coryphæum Apo-
 stolorum, primum omnium à Christo, quæ om-
 nia subordinationem, & dependentiam à Petro non
 sonant, sed potius æqualitatem. Sed hoc vltimum gra-
 tis dicitur, & prorsus negandum est; & quo sensu Paulus
 dicatur Princeps, Dux, Coryphæus Apostolorum
 & primus omnium superius explicatum est, & inferius
 etiam explicabitur.

8. Sed contra Anonymum necesse est adducere
 aliqua loca Diui Chryso-stomi, in quibus loquens
 apertè de Primatu, illum Petro tribuit. Et idè non
 desertam hic apponere eius verba Homil. 87. in Ioan-
 nem, sic enim ait: Pascere oues meas. Cui tandem
 aliis prætermisissis de his solium Petrus effatur; Sin-
 gularis, sive eximus ex Apostolis, & os discipulo-
 rum, & cæcus vertex erat. Idque comparatione D.
 Pauli, de quo continet addit. Idcirco & Paulus
 ascendit, ut eum studiosè videret præter cæteros.
 Et Homil. 55. in Matthæum, ait: Petrum Pasto-
 rem, & Caput fuisse; & vniuerso terrarum Orbi à
 Christo præpositum. Et Homil. 17. ex variis Mat-
 thæi locis, asserit: Princeps Apostolorum Petrus,
 super quem Christus fundauit Ecclesiam. Vide eun-
 dem lib. 2. de Sacerdot. hom. 2. de Encom. Petri, & Pau-
 li. Vide Coëstetæ tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 25. vbi
 contra M. Antonium Spalarensem ex cuius penu Ano-
 nymus multa desumit, ex multis aliis locis D. Chryso-
 stomi probat, illum in ordine ad Primatum, Petrum
 Paulo prætulisse.

9. Verum deueniamus ad auctoritates desump-
 tas à Diuo Ambrosio, sive ut ipsemet fateatur à Pseu-
 do-Ambrosio.

Primò, in cap. 1. Epistol. ad Galatas, ait: Paulum à
 Petro visum propter affectum Apostolatus, & ut sci-
 ret Petrus hanc sibi datam licentiam, quam ipse acce-
 perat. Concedo Paulum non eguisse licentia Petri ad
 prædicandum Euangelium, cum hanc à Christo im-
 mediatè accepit, ut cæteri Apostoli; ergo fuit par Pe-
 tro in Primatu, nego consequentiam: non enim
 valet argumentum de prædicatione ad iurisdic-
 tionem. Vide M. Antonium Capellum disp. 1. de
 Pontif. B. Petri capite 11. & alios communiter.

10. Secundò,

10. Secundò, in cap. 2. *Epist. eiusdem*, ait: Gratiam Primatus sibi vendicari sibi concessam à Deo, sicut & soli Petro concessa est inter Apostolos. Distinguitur opus est. Duplex est Primatus: Primatus Iurisdictionis, & Primatus Prædicationis. Primatum Iurisdictionis solus Petrus accepit: dixit enim Rupertus Abbas in *Euangel. lib. 2. cap. 25. Primatum esse unum, & singulare omnis Petri privilegium*: Primatum verò prædicationis, Petrus & Paulus à Christo acceperunt; hoc modo videlicet, ut optime obseruat Ioan. Driedonius *tom. 1. lib. 4. cap. 3. part. 3. fol. 237.* quia Petrus designatus est ad prædicandum Iudæis; (& idem dicitur Apostolus Hebræorum) Paulus verò designatus ad docendas gentes, & idem Apostolus gentium dicitur; sed hoc intellige salua facultate quam alij Apostoli, & ipse Petrus, & Paulus habebant ubique, & promissive prædicandi tam gentibus, quam Iudæis. Sed obserua versutiam Anonymi, qui, ut talem responsionem effugeret, non adducit verba, quæ D. Ambrosius ante dixerat. Itaque totus locus Ambrosij sic ait: Ab Apostolis, qui clariores inter cæteros erant, quos & similitatis causa, columnas appellat, quique cum Domino semper in secretis fuerant, gloriam eius digni in monte respicere: ab his itaque probatum dicitur donum, quod accepit à Deo, ut dignus esset habere à Primatu in prædicatione gentium sicut & habebat Petrus in prædicatione Circumcisionis. Et sicut dat Petro focios viros egregios inter Apostolos, ita & sibi iungit Barnabam, qui Diuino iudicio ei adiunctus est; gratiam tamen Primatus sibi sibi vendicari concessam à Deo, sicut & soli Petro concessa est inter Apostolos. Ita Ambrosius. Sed Anonymus hæc vltima verba adducit, & tacet priora; & tamen vltima verba explicantur à prioribus, in quibus Ambrosius, (ut clarè legentibus patet) non agit de Primatu regiminis, de quo est questio, sed de Primatu prædicationis. Vnde apparet quo pacto Anonymus non querit veritatem, sed voluit, & reuoluit se ad nos fallendum, ut melius posset.

11. Tertio, adducit locum Ambrosij in 2. *cap. eiusdem Epist. ad Galat.* sic asserentis. Quis eorum, nempe Apostolorum, auderet Petro primo Apostolorum, cui Claves Regni Cælorum Dominus dedit, resistere, nisi alius telis, qui fiducia electionis suæ sciens se non impari constanter improbaret, quod ille sine consilio fecerat. Sed miror, hunc locum Ambrosij adducere Anonymum: cum habeat capillos nimis canos, & ad illum responderint omnes Theologi, & eorum Antesignanus Diuus Thomas in *cap. 2. Epist. ad Galat. lect. 2. & glossa in cap. Paulus, & Petrus 2. quest. 7.* nempe Paulum fuisse parem Petro in meritis Apostolatus, non in administratione regiminis. Vide etiam Cardinalem Turrecrematam in *summa de Eccles. lib. 2. cap. 13.*

12. Quarto, adducit verba in *Epist. 2. ad Corinthios, cap. 11.* Hoc ergo dicit (nempe Paulus) quia minor non est, neque in prædicatione, neque in signis faciendis, Apostolis prædecessoribus suis non in dignitate, sed tempore. O bone Deus, ad quid deferunt verba ista pro Primatu Iurisdictionis, cum nihil de ipso agant, & loquantur tantum de prædicatione, & miraculis. Patientia nobis necessaria est, ut dixit Christus in *Euangelio*. Sed, ut verum fatear, hæc verba, & alia, quæ vltimo adducit Anonymus ego non inuenio in meo Codice apud Ambrosium. Sed brosius, quando loquitur de Primatu Ecclesiæ; post annos tres ascendit Hierosolymam videre Petrum, sic inquit. Dignum fuit videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat Saluator

curam Ecclesiæ. Vide quomodo in his verbis clarè designet Primatum Petri.

13. Ad tertiam auctoritatem D. August. *Sermone 24. de Sanctis*, sic asserentis: Christus etiam Petrum priorem, tamen ambos (Petrum scilicet, & Paulum) vno ditauit honore. Respondeo malè ab Anonymo hæc verba citari pro honore Primatus, sunt enim intelligenda de honore, & vocatione ad Apostolatam. Et ita tenet, ut patet ex Dominicanorum inelyta Familia Petrus de Soto in *Defensione tribulicæ confessionis, cap. 89. part. 3.* vbi docet, quoad honorem Apostolatus, Paulum non fuisse inferiorem Petro; & ita etiam docet Sixtus Senensis in *Bibliotheca, lib. 6. Annor. 271.* nam sicut Christus Petrum ad Apostolatam immediatè assumpsit, sic etiam & Paulum, & idem dicuntur (ut loquitur Augustinus) vno honore ditari, manente tamen Primatu penes solum Petrum. Et idem, in fine dicti sermonis, dicitur: Beatissimum Petrum Piscatorem modo genibus prouolutis adorare gentium multitudinem. Quod aperte patet apud eundem Augustinum *lib. 2. de Baptis. contra Donatistam, cap. 1.* vbi sic ait: In scripturis sanctis dicimus, Apostolam Petrum, in quo PRIMATVS Apostolorum, tam excellenti gratia præminet, aliter quam veritas postulat de circumcissione agere solum à POSTERIORI Apostolo Paulo fuisse correctum. Vide quo pacto Diuus Augustinus Primatū regiminis in solo Petro cognoscat, & ei Paulum inferiorem faciat. Hinc idem Augustinus in *Psal. 108.* asseruit Petrum Primatum in discipulis habuisse. Vide eundem Diuum Augustinum *quest. 75. ex nouo Testament. tract. 56. & 66. in Ioan. nens. serm. 13. de verbis Domini, Epist. 108. & 165. serm. 124. de tempore. Et lib. 1. de Baptis. cap. 15.* ait: Vnus est Petrus, qui figuram Ecclesiæ gerat. Et rursus: Vni Petro in typo vnitatis Dominus dedit potestatem. Idem alibi *Serm. 27. de Sanctis*, Paulum cum Petro laudans asserit: In vno Petro figurabatur vnitatis omnium Pastorum. Agnoscat igitur Anonymus, quod quando D. Augustinus aperte loquitur de honore Primatus, illum soli, & vni Petro tribuat; itaque locus adductus ab ipso, intelligendus est de honore Apostolatus.

14. Ad quartam auctoritatem Maximi Taurinensis Episcopi *Nomil. 4. in natal. Apostol. Petri, & Pauli*, in qua sic asseritur. Quos pro iustitiæ pietatūque plenitudine Saluator mundi, humano generi, & Patres dedit esse, & Iudices. Respondeo, quod hoc non solum concedimus Petro, & Paulo, sed omnibus Apostolis, nonne de iis canit Ecclesiā in Hymno. Vos sæculi iusti Iudices, &c. Dicere autem cum Anonymo, apud Maximum idem esse Iudicem humani generis, ac habere Clauem Potentiæ, super humanum genus, & ita sic se explicat *Homil. 1. in eodem natali*, in quo Petrum, & Paulum Claves Cæli occupasse, ait. Et Ecclesiarum omnium Principes dispensatione Cælesti factos esse dicit.

15. Sed respondeat mihi Anonymus, si Maximum eo quod dixit, Paulum recepisse Claves Cæli, accepit æqualem Primatum cum Petro, & Clauem Potentiæ. Ergo omnes Apostoli fuerunt etiam Pontifices ut Petrus. Probo consequentiam, quia Diuus Hilarius *lib. 6. de Trinitate*, docet Apostolos accepisse Claves Regni Cælorum, sic enim ait. Vos, o Sancti Beati viri (Apostolos alloquitur) ob fidei vestræ meritum Claves Regni Cælorum sortiti, & ligandi atque solvendi in cælo, & in terra ius adepti, &c. Quid respondebit Anonymus? videat in quas angustias se iniecit. Si Paulus accipiendo Claves Regni Cælorum, Papa effectus est, etiam Apostoli Pontifices erunt; quia secundum Hilarium etiam illi Claves acceperunt.

16. Habebimus itaque tredecim Pontifices, Petrum cum duodecim Apostolis, & Paulum. Dicendum est itaque contra illum, quod quando aliqui Patres, asserunt Paulum, & alios Apostolos Claves Regni Cælorum occupasse, hoc non eodem sensu est intelligendum, quo Beato Petro promissa, & tradita sunt, scilicet principaliter, & ut supremo Ecclesiæ post Christum Reçtori, & c. Ianitori: sed eatenus Apostolos quoque eadem accepisse; quatenus videlicet ius etiam ligandi, & soluendi à Christo sunt consecuti, quod ius, Clauium potestas quidem in se quoque concludit, & possidet, sed longè tamen latius patet, & sese extendit generale nimirum, & supremum Ecclesiæ regimen designans, atque complectens, quod vni solique Petro, non aliis Apostolis à Christo promissum, & datum esse Hilarius non obscure factur, cum ait, *Sarstump Petrum sua fidei confessione quam solus, tacentibus cæteris Apostolis, ediderat supereminentem locum, promouisse. Quatenus igitur Clauium potestas ligandi, & soluendi, remittendi item, & retinendi peccata facultates includit, suo, sed non pati modo, cæteris Apostolis cum Beato Petro est communis, licet illa sub nomine Clauium, illis nec data sit nec promissa: quatenus verò Primatum, & generalem totius Ecclesiæ, ac supremam curam, & moderationem, omnium Christi fidelium designat. Et ita in hoc sensu dixit Optatus Mileuanus lib. 1. contra Parmenionem, solus Petrus claves accepit: Vnde (ut superius explicatum est) locum D. Hilarij explicat Franciscus Agricola tract. de Primatu S. Petri, cap. 3. fol. 47. Vide etiam Valentiam tom. 3. dist. 1. quest. 1. punct. 7. §. 28. Quando verò Maximus asserit Petrum, & Paulum dispensatione diuina factos esse Principes omnium Ecclesiarum. Respondeo: Quod sicut Petrus, & Paulus dicuntur Principes Apostolorum non in eodem, sed in diuerso genere; sic & in nostro casu dicuntur facti fuisse Principes omnium Ecclesiarum. Petrus quò ad Primatum, & supremum regimen, Paulus verò in ordine ad prædicationem. Et enim alij Apostoli fuerunt, ut Episcopi alicui particulari Ecclesiæ adiecti, Paulus verò nulli, quia omnes Ecclesias prædicando debebat sua sapientia erudire. Et idè Idorus Pelusiotæ lib. 3. Epist. 176. sic ait: Vnusquisque Apostolorum, ut ita dicam, vna regione suscepta, eam optimè informauit; Paulus verò tanquam alatus agricola, orbem penè vniuersum perstrauit, & ad ipsos terræ fines ultimos petuenit. Ex hoc ergo dicitur factum fuisse Principem omnium Ecclesiarum. Vnde agnoscat Anonymus loca Patrum in quibus videtur triumphare, ut fumum euancescere, quia ab ipso male sunt intellecta, & simul audiat, quando Maximus quem ipse citat loquitur apertè de Primatu Ecclesiæ quid sentiat, sic enim ait Hom. 1. Hic est Petrus cui Christus ascensurus ad Patrem pascendas oues suas, agnosque commendat, ut quos ille pietate miserationeque redemerat, hic fidei suæ virtute seruet, & rectè sanè ei arbiter occulorum Dei filius pascendas oues suas, tuendisque commisit, cui nouerat in nutriendo grege Dominico, nec studium deesse, nec fidem. Et homil. 3. de iisdem. Quanti ergo meriti apud Deum suum, Petrus erat, ut ei post nauicula parua remigium totius Ecclesiæ gubernacula tradidit?*

17. Ad quintam autoritatem Sancti Fulgentij Serm. 8. in natal. Apostol. ita aientis: O beata Apostolorum iherita, ut vna duobus concessa sit gratia, & c. Hic nota, ait Anonymus, vnam ambobus gratiam datam non ab alio quàm à Christo. Concedo totum, nam rectè ipse Paulus ad Galat. 2. dixit, creditum est mihi Euangelium præputij, sicut & Petro circumcisionis; qui enim operatus est Petro in Apostolatam circumcisionis, operatus est mihi inter gentes. Quæ

quidem verba (ut probat Cardinalis Turretremata in summa de Ecclesia, lib. 2. cap. 13. & Cardinalis Baronius tomo primo, anno 38. & alij Theologi communiter) non sunt intelligenda de Primatu, sed de prædicatione. Itaque quando Diuus Fulgentius asserit, vnam gratiam Petro, & Paulo datam fuisse, intelligendus est de gratia Apostolatus, & prædicationis; fuerunt enim ambo in hoc æquales: & idè Petrus dicitur Apostolos circumcissionis, Paulus præputij. Nam ex speciali quodam Dei mandato, & spiritus instinctu, præcipua, præter Gentiles, Iudæorum cura, Petro, ut Apostolo commissa fuit: præcipua gentium, præter Iudæos Paulo credita; ita ut posset tamen vnusquisque & gentibus, & Iudæis promiscuè euangelizare, ut de facto fecerunt. Vide Bellarminum de Roman. Pontif. lib. 1. cap. 16.

18. Ad sextam autoritatem Primasij Vricensis Episcopi in Epist. 2. ad Galat. asserentis: Non illi (id est Petro ait Paulus) sum inferior, quia ab vno sumus ambo in vnum ministerium ordinati. Concedo Paulum Petro non fuisse inferiorem in ordine ad Apostolatam, quia fuerunt à Christo ambo ad dictum ministerium ordinati. Ergo Paulus fuit æqualis Petro in Primatu, nego consequentiam: nam non valet argumentum de Apostolatu ad Primatum. Vnde clarè patet, Anonymum coacturare Sanctorum Patrum autoritates, quæ ad rem non faciunt; Et recognoscat Sixtus Senensis in Bibliothec. lib. 6. Annot. 269. vbi adducit hunc locum Primasij ab Anonymo adductum, & negat ex illo posse deduci æqualitatem Pauli cum Petro, quoad regimen, bene quidem quò ad Apostolatam, docendi officium, & Euangelicæ prædicationis curam.

19. Ad septimam autoritatem Synodi Occumenicæ Octauæ in Synod. Epist. ad Adrian. 2. vbi sic asseritur, Christus olim quidem illustrem, & præcipuam operatus est vnaquam magnam Ciuitatem Romanam per eos Sanctos lapides, qui ab Oriente ad eam deuoluti sunt, Petrum aio, & Paulum, eximiam, & principalem Apostolorum semmitatem. Respondeo Petrum, & Paulum dici eximiam, & principalem Apostolorum summitatem, non in eodem, sed in diuerso genere; Petrus, ut Caput, Paulus verò, quia fuit excellentior, non solum omnibus Apostolis, sed etiam Petro. Primò, in prædicatione: vnde tota Ecclesia Paulum, quasi suum, totiusque orbis Doctorem colit, & indigat, atque antonomasticè Apostolum nominat. Vnde in collecta de S. Paulo ita precatur. Deus qui vniuersum mundum S. Pauli Apostoli prædicatione docuisti. Quare merito S. Paulum admiratur Chrysostomus hom. 4. de eum laudibus. Et enim inquit, homo ignobilis (Paulus) abiectus, & circumforaneus, qui artem exercebat in pellibus, in tantum virtute progressus est, ut vix triginta annorum spatio Romanos, & Persas, & Parthos, & Medos, & Indos, & Scythas, & Athiopes, & Sauromatas, & Saracenos, & omne profusum humanum genus, sub iugum mitteret veritatis.

20. Secundo, excellentior fuit aliis, in laboribus: Vnde ipsemet scribens ad Corinthios, Epist. 1. cap. 11. ait: Abundantius illis laboraui; Catalogum suorum laborum exponens; in Epist. 2. cap. 11. asserit: In laboribus multis, in carceribus abundanti, in plagis supra modum, & c. Et idè rectè D. Hieronymus Epistola ad Paulinum, ita affatur: Subitus calor, longum vincit teporem. Paulus Apostolus de persecutione mutatus; nouissimus in ordine: primus in meritis est; quia extremus licet, plus omnibus laboraui.

21. Et tandem tertio, Paulus in doctrina etiam alios Apostolos: & etiam Petrum excellit: Vnde Toftatus in lib. 3. Regum, cap. 20. quest. 8. docet, quod Paulus

Paulus fuit excellentior in doctrina omnibus Apostolis; sed subdit, non tamen in potestate. Ergo se-
condum Tostatium contra Anonymum, non fuit Pau-
lus par. Petro in potestate, quia si talis esset, utique
excelleret, quoad hoc, Apostolos, sicut excelluit Pe-
trus. Dicendum est itaque, rectè cum Sancta Syno-
dus, ubi supra, Petrum, & Paulum fuisse eximiam, &
principalem Apostolorum summam, in diuerso
tamen genere, ut dixi, non in eodem. Et ideo debe-
bat Anonymus aduertere, alias Synodos Generales,
loquentes de Primatu Ecclesie, solum D. Petro tri-
buere, ita Concilium Florentinum in Decreto vni-
uersis, sess. 25. determinat, Pontificem esse Vicarium
Christi, & successorem D. Petri. Concilium Nouum
Occumenicum sic ait: Si quis tanta effecerit au-
dacia quemadmodum Photius, & Dioscorus, siue
scripto, siue sine scripto, insanos quosdam contra
Cathedram Coptiphæ Apostolorum Petri iactare
eandem cum illis sententiam damnationis
libeat.

21. Ad octauam auctoritatem Beati Laurentij
Iustiniani *Sermone de Sanctis Apostolis Petro &
Paulo*, aientis: Ambo igitur iustificati gratis à Do-
mino, ambo dom. Apostolatus adepti sunt apicem,
Dei gratiam in se exhibere laudabilem, de imis si
quidem ad summam prouecti, omnium fidelium ef-
fecti sunt Principes. Respondeo, ad hæc omnia pa-
tere responsum ex paulo superius dictis. Concedo
Petrum, & Paulum adeptos apicem Apostolatus, &
ad summam peruenisse: sed aduertit Becanus *de Repub.
Ecclesie, lib. 1. cap. 7. obiect. 7. num. 53.* inter summos,
vnum posse esse altiores, quam reliquos. Nec etiam
obstant verba sequentia Diui Iustiniani, videlicet,
Merito igitur Clauum Cœlestis Regni potestate
præditi, ligandi animas, atque soluendi officio fun-
gebantur; nam alio modo Petrus accepit Claves
Regni Cœlorum, ac Paulus, & alij Apostoli, ut supra
passim ostendimus, sed nunc etiam Anonymo ad-
dam auctoritatem Hieronymi *lib. 1. contra Iouinianum*.
Supra Petrum, inquit, fundatur Ecclesia, & licet
istipsum in alio loco, super Apostolos fiat, & cuncti
Claves Regni Cœlorum accipiant, & ex æquo, (quod
est pro qualitate Apostolorum cum Sancto Petro ra-
tione Apostolatus obseruandum) super eos Ecclesie
fortitudo solidetur: Tamen propterea inter duodecim
vnum eligatur, ut caput constituto schismatis tollatur
ocasio. Sed videamus quid sentiat Beatus Iustinianus
de Primatu Ecclesie quando aperte de illo loquitur.
Sic itaque asserit *cap. 12. de Obedientia*. Huis liqui-
dem Apostolice Sedis arcem, hucusque Catholice
Ecclesie Monarchiam Apostolus Petrus primus ac-
cepit, quando Dei filium esse Dominum nostrum Ie-
sum Christum confessus est, dicens: Tu es Christus
filius Dei viui. Quomobrem ab eodem Domino au-
dire promeruit. Ego dico tibi, quia tu es Petrus, &
super hanc Petram ædificabo. Ecclesiam meam. Ve-
rum tandem Anonymus deuenit ad tertiam classem
locorum Eminentiſſimorum Cardinalium, & ideo
illa expendere necesse erit.

Responſiones ad loca Eminentiſſimorum Cardinalium.

§. 1. Ad primam auctoritatem Petri Damiani
Opusc. 31. cap. 4. aientis: Quandam si dici
licet, cum Christo similitudinem Paulus tenet, dum
non vni dumtaxat Ecclesie, sed omnibus præſidet.
Et infra. Planè ipse toto terrarum Orbe vniuersalem
fundauit Ecclesiam, sic enim in omnibus ius tenet
præſidendi. Respondeo, quòd in dicto Opusculo
præſata dixit, cum clauſula, saluo cæterorum Apo-
ſtolorum iure. Ergo à ſordiori, multo magis, saluo
iure Petri, quem ibidem *Senatus Apostoli Primum*

Principem vocat, quod nunquam de Paulo dixit.
Ad id verò quod asserit *de fundatione Ecclesie vni-
uersalis*, respondeo, quod communi ratione Apoſto-
latus, omnibus Apostolis conuenire potest, sed Paulus
præcipue, propter maiores labores in fundanda Ec-
clesia susceptos. At verò D. Petro fundatio vniuer-
ſalis Ecclesie competit tanquam eius capiti, & ideo
ſingulari ratione, vnde Christus dixit: Tu es Pe-
trus, &c.

2. Ad locum *Opusc. 4.* in quo dicitur esse sacri-
legium negare Petrum, & Paulum, in Apostolice Se-
natus culmine principatum possidere. In quibus ver-
bis docet Anonymus luculentissime inter Petrum,
& Paulum æqualitatem expressam fuisse. Respondeo
distinguen- do, si enim asseris Petram, & Paulum in
Apostolice Senatustulmine Principatum possidere in
eodem genere, & nego: si asseris diuerso genere, &
concedo. Deinde dici potest Principatum in quo
Paulus Petri frater est, esse ipsum Apostolatum, de
quo dicitur *Psalm. 113. 8.* Nimis confortatus est Prin-
cipatus eorum. Vnde omnes Apostoli sunt Ecclesie
Principes constituti super omnem, & Principes popu-
lorum congregati cum Deo Abraham. *Psalm. 44.
& 46.* Principatus verò, seu Primatus inter, ac super
ceteros Apostolos vnus est Petri. Itaque assero,
Petrum in Apostolice Senatustulmine Principatum
possidere, tanquam Caput, & Pastorem omnium
Paulum verò, quia vnus Apostolatus exuberantissi-
mè plus quam alij Apostoli (ut supra probauimus)
adimpleuit. Vide Bellarminum *lib. 1. de Roman. Poni-
fice, cap. 27.* Et ideo optime dicit Coëſſeteau *tom. 1.
lib. 1. cap. 9. num. 7.* quòd quando Patres asserunt, Pe-
trum, & Paulum accepisse principatum Ecclesie, re-
spondendum est accepisse diuerso modo, Petrum præ-
cipue, & tanquam Caput, primam curam totius Orbis
suscepisse: Paulum, & etiam alios Apostolos tan-
quam ipsius focios: & ideo non cum pari dignitate,
cum ipse esset in Collegio Princeps. Vide Albertum
Pighium *de Ecclesiastica Hierarchia, lib. 3. cap. 8.* &
Cardinalem Baronium *tom. 1. ann. 34.*

3. Ad locum *Serm. 17.* ego verba adducta in illo
sermone non inuenio. Sed responſio patet ex supra-
dictis.

4. Ad locum *lib. 2. Epist. 1.* in qua Damianus
vocat Petrum, & Paulum Latitanensis Ecclesie bra-
chia, quibus, subdit Anonymus, nihil æqualius: ergo
Petrus & Paulus inæquales inter se esse non possunt.
O pulchra consequentia. Respondeo Anonymus
michi quæſo, si quis vellet illum fistibus percutere, vel
alapis, seu colaphis cadere, nonne ipse optaret percu-
ti, & cædi magis brachio sinistro, quam dextro: Certè
quidem. Sed ne iocosa inter serua miscuimus.

5. Respondeo, quòd quando Damianus vocauit
Petrum & Paulum brachia Ecclesie, non voluit ſi-
gnificare omnimodam paritatem, inter ipsos, sed
similitudinem, ut ceteri Patres, quando Petrum, &
Paulum iisdem laudibus encomiasticè condecora-
runt. Et quòd ista fuerit mens Petri Damiani in ſu-
præcitatis verbis clarè apparet in *sua Epist. 8. lib. 6.*
quam citauit in *Discep. priori*, & etiam hic apponere
volo. Sic itaque ait loquens cum Paulo *de correctione
ſabla Petro*. Quid est B. Paulus quòd Priorum
tuum increpationibus laceras? Quo pacto non vere-
ris eum ante hominum ora confundere, cui speciali
iure concessum est vniuersi totius Ecclesie Orbis
præſidere? In quibus notanda sunt tria. Primò quòd
Petrus vocetur Prior, id est superior Pauli: Ergo quo-
modo Paulus erit æqualis cum Petro. Secundo quòd
præſidentia totius orbis, dicitur Petro concessa ſpe-
ciali iure. Quòd si Paulus esset æqualis, hoc verum
non esset; neque Damianus poterat D. Paulo dicere
illa verba; Quo pacto non vereris, &c. quia Paulus
posset

DELANE
Omnia
TO. III. IV. V
E. III

posset respondere, se reprehendisse Petrum caput Ecclesie; quia ipse etiam habebat Ecclesie Principatum, ut caput; tanquam Petrus: Agnoscat igitur Anonymus, Damianum sensisse Paulum Petro inferiorem fuisse. Idem Damianus *serm. 27.* sic ait, loquens de Petto: *Vnus est enim, quem praeuolunt, singularis Primatus insignia.* Sic Damianus asserit Primatum fuisse singulare privilegium concessum vni Petro: gratia Anonymus hoc privilegium concedit etiam Paulo. Videat etiam eundem Damianum *serm. 31.* vbi docet, *Curam omnis totius Sanctae Ecclesiae, Petro à Christo commissa fuisse.* Sed moris est nostri Anonymi, obscura indigere, clariora relinquere, vti nam ipse ad indagandam veritatem libros voluerit, & non ad defendendum id, quod semel dictum est.

6. Ad secundam auctoritatem Cardinalis S. Georgij, de *Iubileo. 1.* vbi vocat Petrum, & Paulum bases Ecclesiae, Religionis Apices, fidei conditores, auctores, praedices, & fontes. Respondeo hanc encomia etiam aliis Apostolis competere, nec obstat Primatum Petri, supra illos. Pariunt tamen aliquam difficultatem, alia verba eiusdem Cardinalis asserentis, *Petrum, & Paulum in eiusdem loci Primatu iunctos fuisse.* Respondeo hoc Encomium Paulo tribui, qui ipse solus inter alios Apostolos cum Petro fundauit Ecclesiam Romanam; nam Ioannes Romae parum extitit, & idem dicitur à Damiano habuisse simul cum Petro eiusdem loci Primatum; sicut etiam dicitur ab Epiphonio *Haeres. 27.* Episcopus Romanus, non proprie, ut supra dictum est, sed officio adiutoris, Petro subordinati. Et idem dixit D. Leo *serm. 5. de nat. Apost.* Ad hanc ergo sortem, tu beatissime Petre Apostole, venire non metuis, conforte gloriae tuae Paulo Apostolo aliarum solum adhuc Ecclesiarum ordinationibus occupato. Vide responsum ad sequentem auctoritatem. Adde etiam, ut supra ex Ambrosio obseruauimus, duplicem esse Primatum, Praedicationis, & Regiminis. Quando ergo dicitur, Paulum habuisse in citato loco Primatum cum Petro, intelligitur de Primatu praedicationis; quia inter omnes Apostolos, ipse solus cum Petro fidem Romae praedicaui, & Romanam Ecclesiam plastauit; Petrus tamen primò, deinde Paulus, confirmando eos, quos Petrus ad fidem traxerat; ut optime obseruat Becanus *de republ. Eccles. lib. 3. cap. 2. n. 5.* & alij. Vnde ex hac ratione, Patres vocauerunt etiam Petrum & Paulum, Collegas.

7. Ad tertiam auctoritatem Godofredi Cardinalis Sanctae Priscae *lib. 1. Epist. 7.* aientis: Romanum Pontificem sedere in Petri, & Pauli sede. Concedimus quidem, sed diuerso tamen modo hanc sedes competit Petro, ac Paulo; & idem Pontifices dicuntur Vicarij, & successores D. Petri, & Pauli, & multa efficere auctoritate D. Petri, & D. Pauli non in eodem genere, sed diuersa ratione, ut supra in priori disceptatione, sapius explicatum est. Sed omnino Anonymus, praeter alios recognoscat Antonium Delphinum *de Ecclesia, lib. 2. fol. 114.* vbi fuse probat, Pontifices non esse successores D. Pauli, quoad iurisdictionem, sed quantum ad ministerium Apostolatus, & quatenus Paulus fundauit Ecclesiam Romanam praedicatione vna cum Petro: & ideo dicuntur à Cardinali Godofredo, Pontifices sedere in Petri, & Pauli sede. Nota quod Anonymus in hoc loco nimis se extendit in declarando quo pacto Patres tribuant Petro clauem potentiae, & Paulo clauem scientiae: neque ex hoc putat inferri posse inter ipsos inaequalitatem; nam alioquin si diceretur solam potentiae clauem conuenisse Petro, ut Paulo solam scientiae, in hoc etiam Paulus Petro praeretur. Sed respondeo cum Episcopo Coëffeteau *rom. 1. lib. 1. c. 11. n. 25.* quod Apostolica quidem auctoritate maximus fuit Paulus, sed Apostolorum caput non fuit, vna cum reliquis Apostolis, Petro commendatus, & commif-

sus. Petrus verò est, summa fidei cognouit, quippe quem pater caelestis docuerit, non agere tamen scientiae, ac sapientiae palmam Paulo concedit, ab eaque eum commendat. Charissimus (*inquit Epist. 2. cap. 3.*) frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis. Itaque Patres ut significant Primatum Petri super omnes Apostolos, & Paulum, recte asserunt Petrum habuisse clauem potentiae, Paulum verò scientiae, eo modo, quo supra explicauimus.

8. Ad quartam auctoritatem Cardinalis de Cusa *Epist. 2.* de vni communiōnis ad Bohemos. Dico Anonymum facere de illa, ut loquuntur Iurifconsulti, magnum festum, & sic ait: Notanda omnia, quae dicit dicitur Cardinalis, & quod ambo Paulus, & Petrus, vnicam communis Principatus sedem fundauisse, ambo suum vnicum primatum successibus reliquisse, ambo immediatè sub Christo, ita ut neuter alteri subesset, ambo potestatis vniuersalis tam in Iudaeos, quam in gentes plenitudine praediti dicuntur. Sed respondeo, hanc omnia reduci potest ad bonum sensum, ex distinctionibus saepe superius adductis; nec terrene nos debent illa verba: quod Petrus, & Paulus ambo immediatè dicuntur sub Christo, ita ut neuter alteri subesset; nam intelligenda sunt quo ad missionem praedicandi vbiq; Euangelium; & idem M. Antonius Capellus *disp. 1. de Pont. B. Petri, c. 12.* ita asserit: Nos, tantum abest, ut Paulo exireo Apostolorum Petrum anteferamus in munere Apostolatus, ut potius, & Paulum, & omnes alios, Petro in potestate Apostolatus pares esse dicamus, neque Apostolos, quia Apostolos, missos arbitramur à Petro; sed à Christo, si enim eos non Christus, sed Petrus misisset, non amplius Apostoli Christi, sed Petri Apostoli essent. *Tota inaequalitatis nostra ratio in solo ordine politico posita est, cuius hic aperit Paulus primas Petro concedit.* Ita Capellus; & ideo Cardinalis de Cusa, vbi loquitur apertè de primatu Iurisdictionis, & regiminis soli Petro tribuit, ut patet in eadem *Epist. 2.* ab Anonymo citata, vbi sic asserit: Si scire velis an in Ecclesia existas, hac vestiges ratione, si cathedra Romani Pontificis adhaereas quae per continuas successiones bonorum malorumque in Petrum Principem continuatur. Vnde *lib. 2. de Concordant. Carol. cap. 34.* hac etiam asserit: In hac quidem gratia dicimus quo ad Apostolorum omnes Apostolos aequales; sicut quoad ipsam sacerdotium omnes sacerdotes, sed abundantiori gratia dicimus Petrum inter Apostolos primum. Ita dicit Augustinus super Ioan *serm. 61.* Quod Petrus abundantiori gratia fuit vnus, idemque primus Apostolus, & propter Primatum Apostolatus gerbat figurata qualitate personam Ecclesiae. Et illum Primatum Petri, quo ipse abundantiori gratia à Christo dotatus fuit, Sacrae litterae mihi ex primum ibi, cum Christus diceret; Tu es Cephas. Et paulo infra citans D. Hieronymum, sic ait: Super Petrum fundatur Ecclesia: licet alio loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti claus Regni Caelorum accipiant, & ex aequo super eos Ecclesiae fortitudo solidetur: tamen propterea inter duodecim vnus eligitur; ut capite constituto, schismatis tollatur occasio. Ecce sententiam D. Hieronymi, cui non licet contradicere. Ex qua habetur Petrum constitutum caput Apostolorum, & eis per Christum Praelatum. Hanc Cardinalis Cusanus, qui ut patet, concedit rotundis verbis Primatum Petro, sine vlla Pauli societate. Sed tamen postea passim docet, hoc non obstante, Concilium esse supra Papam. Vnde videat Anonymus, Cardinalis Cusani opinionibus non esse facile adhaerendum: ipse enim ad fuit in Conciliabulo Basilaë. Qui docuit etiam pessime recte Piiigiano in 3. *Sent. tom. 2. disp. 25. q. 2. art. 1. in fine.* per consensum Ecclesiae, & non ex iure diuino, Primatum Petri, & successorum eius, introductum fuisse.

mi Veneti tract. de Potestate Romani Pontificis; Respondo me talem opusculum præ manibus non habere, & verba, quæ adducit Anonymus, reduci possunt ad bonum sensum. Adde, quod mihi dixit Eminentiſſimus Dominus Cardinalis Spada, plures Patres in Synodo Tridentina Congregatos afferuisse, opusculum citatum esse cautè legendum.

10. Non desinam tamen hic obseruare, quod ego penes me habeo quædam Epistolam dicti Cardinalis impressam Florentiæ anno 1598. directam Paulo I V. vbi loquens de compositionibus, facit mentionem de dicto opusculo citato ab Anonymo de potestate Pontificis, & sic ait: Iam enim cum ceteris laicis, incidissimque in locum, vbi oportebat Matrem, & Auctoritatem huius S ANCTI SIMÆ SEDIS tueri, non tantum verbis, & oratione id præstiti, verum etiam amico cuidam, meo viro grauissimo, opusculum quoddam conscripsi: quo, quantum pro temporis angustia, & per negotia, quæ mihi obeunda tunc erant, & cuius peris periculis, ni fallor, ostendi SVMMAM HANC PONTIFICIS AVCTORITATEM nullo humano iure constitutam fuisse; sed à DEO OPTIMO, VNICOQUE EIVS FILIO, collatam fuisse sanctissimo Petro, eiusque successoribus. Ita Cardinalis Contarenus. In quibus verbis, vt clarè patet, testatur se in dicto opusculo, quod pro se citat Anonymus, firmè se suprenam potestatem Pontificis collatam fuisse D. Petro, & nullam facit mentionem de Paulo. Ergo verba adducta ab Anonymo, interpretanda sunt de auctoritate Apostolatus, quæ æqualis fuit inter Petrum, & Paulum; & non de auctoritate Primatus; nã quado de Primatu loquitur aperte Cardinalis Contarenus, solum D. Petro tribuit. Ergo, &c.

11. Ad auctoritatem sextam Cardinalis Poli lib. 2. de vniõne ad Henricum IX. Respondeo quod non facit ad rem, & ipse Cardinalis in toto lib. 2. aperitissimis verbis tuerit Petri Cathedram, & Petri Primatum; & in fine dicti lib. faciens mentionem de Paulo sic ait: Caritas, inquit; per quam domus Dei regitur, eum morem, vt ab inferioribus superiores reprehendi non solent, perpetuo retineri non patitur; sed vbi cumque Ecclesiæ vitilitas potest videri, nequaquam dubitat inferior superiorum reprehendere. Quænam admodum Paulus eo tempore fecit dum Petrum se superiorem reprehendit. Ita ille. Ex quibus Cardinalis Polus aperte declarat, Paulum fuisse inferiorem Petro. Sed, moti nostri Anonymi in luce meridiana velle cæcutire. Et ideo Ludouicus Maioratus in clypeo militantis Ecclesiæ lib. 3. cap. 44. tom. 220. in fauorem nostræ sententiæ adducit Cardinalem Polam; sed ad maiorem Anonymi confusionem adducam hic verba Cardinalis Poli in tract. de summo Pontifice quælibet. vbi sic ait: Et si Paulus sciebat se Apostolum esse gentium, tamen Petrum multo ante hoc officio cum sibi à Deo commendatum fuisset fungi instituisse, Paulum autem ex eius consensu, vtiulque verba ostendunt; sic enim apud Lucam Petrus loquitur, sicut elegit Deus per os meum audire verbum eius. Paulus autem de eodem munere loquens se illud quidem iubente Deo, sed ex consensu Petri obire instituisse testatur cum Cepham dexteram sibi dedisset cum aliis Societatis, vt Petrus in circuncisione, ipse gentibus euangelizaret. At Petrus nullo ceterorum consensu requisito id ipse tanquam summus vniuersi gregis pastor suscepit, cui & omnes & agros commendans Christus, totius gregis curam tradiderat. Hæc omnia fronte potuerit Polam pro sua sententiâ, & pro nouo Papatu Pauli adducere.

Tom. III.

12. Ad auctoritatem septimam Cardinalis Bellarmini lib. 3. de Romano Pontifice cap. 2. vocatis Petrum, & Paulum Episcopos Romanos; iam in eam priori disceptatione fuit responsum, nempe Paulum dici Episcopum Romanum, quia Romæ munia Episcopalia exercuit. Fuit igitur Episcopus Romanus, officio adiutoris Petri subordinati, non autem titulo, ac proprie, vt Petrus. Nec obstant alia verba dicti Cardinalis lib. 1. cap. 27. ibi enim loquitur ex hypothesi, & ideo in dict. cap. 27. per totum demonstrat aperte inæqualitatem inter Petrum, & Paulum. Et eodem lib. 1. cap. 16. aperte asserit, Paulum fuisse Petro subiectum, & Petrum fuisse maiorem Paulo in officio gubernandi. Et tamen Anonymus audet Bellarminum pro sua sententiâ adducere.

13. Denique audiamus Anonymum claudentem suam scripturam his verbis: His omnibus auctoritatibus coronidem imponet Anglici Doctoris præcipui Scholæ Parisiensis Magistri doctrina, qui verba hæc in cap. 2. Epistolæ ad Galatas, commentans mihi enim qui videbantur esse aliquid (inter quos Petrum numerat) nihil contulerunt, sic loquitur in persona Pauli. Ab his autem scilicet Petro, & Ioanne, licet ad horam cesserim eis, nihil tamen accipi ab eis potestatis vel doctrinæ, & ibi licet essent magnæ auctoritatis (Petrus scilicet & Ioannes,) tamen nihil addiderunt doctrinæ meæ, nec potestati. Ita Anonymus. O frontem! Et quis quæso auderet citare Anglicum Doctorem pro hoc nouo Papatu D. Pauli; qui in eadem Epistola 2. ad Galatas, lect. 2. aperte docet, Paulum non fuisse æqualem Petro in regimine, & Primatu, quod notauit etiam ex dicto loco D. Thomæ, Caietanus in opusculo. 1. de auctoritate Papæ, cap. 3. Vnde in 22. quæst. 1. art. 4. ad 2. aperte dixit, Paulum fuisse subditum D. Petro, & tamen Anonymus Paulum Petro æqualem facit, & audet D. Thomam pro se citare, qui etiam alibi opusculo. 1. videlicet contra Græcorum errores par. 2. asseruit primatum Ecclesiæ Soli Petro, & non alij datum fuisse. Itaque quando in persona Pauli D. Thomas asserit Petrum, & Ioannem nihil addidisse suæ doctrinæ aut potestati. Respondeo concedendo nihil Petrum addidisse doctrinæ Pauli, nam omnia quæ pertinebant ad fidem à Christo ipse dixerat, & fuerat diligenter instructus, vt obseruat inter alios Ioan. Vviggers in 2. 2. D. Thomæ de fide spe & Charitate tract. de Pontifice ad quæst. 1. art. 10. dub. 1. num. 70. & Bellarminus lib. 1. de Rom. Pont. c. 16. concedo etiam, Petrum non addidisse aliquid suæ potestati extraordinariæ; videlicet, quia hanc etiam à Christo, Paulus sicut & ceteri Apostoli in vniuersam Ecclesiam accepit. Vnde D. Cyprianus lib. 1. de vniuersitate Ecclesiæ, dixit: Omnes Apostolos fuisse eadem potestate præditos, & docet Suarez de fide disput. 10. sect. 1. num. 25. Caietanus opusculo. 1. de auctoritate Papæ, cap. 3. & alij. Ergo Paulus par fuit Petro in Primatu, nego consequentiam; nam potestas extraordinaria, quam Paulus, & ceteri Apostoli acceperunt à Christo, in Petro fuit ordinaria tanquam ex officio, & vt Capite, ac omnium Apostolorum, & etiam Pauli, Principe, vt obseruat Xystus Senensis in Bibliotheca lib. 6. annot. 169. & Theologi communiter cum Andrea Duvallo de Rom. Pontif. part. 1. quæst. 2. Sed nota, quod licet Paulus nihil potestatis aut doctrinæ, vt dictum est à Petro accepit, tamen Euangelium à Christo acceptum noluit prædicare nisi prius, vt ita dicta fuisset bullatus à Petro tanquam Capite Ecclesiæ. Hoc eruditè, vt sèper solet ex SS. Patrū auctoritate probat Pater Franciscus Turrianus præclarissimæ Soc. Iesu vir celeberrimus, aduersus Magdeburgenses pro Epistolæ Pont. lib. 2. cap. 4. vbi sic ait. Sciebat quidem Paulus se esse discipulum.

P

9. Ad

Ad quintam auctoritatem Cardinalis Contare-Christi, & e caelo edoctum, nec enim ab homine acceptum, quod dicit, sed per reuelationem Iesu Chr. sciebat inquam nihil sibi doctrinae ex illa cum Iacobo, Petro, & Ioanne communicatione accessurum, nec illa quicquam Paulo contulerunt, ut ipse testatus est. Sciebat tamen sic à Domino sanctum esse in Euangelio, quod sibi reuelatum erat, ut Cephas esset omnium Hierarcharum siue Episcoporum Princeps: à quo tanquam petra, & capite omnes fratres firmando, ac solidandi, ac dirigendi essent in his, quae ad dogma fidei pertinerent, ita ut periculum esset ne in vacuum current, dum id non feret. Narravit itaque Galatis dogma fidei, auctoritate Cephae, Ioanne & Iacobo in consilium adhibitis, firmatum ac solidatum, & veluti sigillo Apostolicae Petrae signatum, ac munitum. Ita Turtianus, cui adde Valentiam in *Analyssi fidei Catholicae, libr. 7. cap. 6.* sic asserentem. Dicitur Paulus significat quidem Apostolatus dignitate patrem se Petro fuisse; quod minime sanè impedit quominus, ut ipse etiam ouis Christi erat, Petro inferior fuerit. Iam quod nihil sibi à Petro, & ab illis collatum esse dicit, significat quidem nihil se ab illis didicisse quod pertineret ad fidem, ut qui erat ab ipso Christo eo in genere eruditus. Quamquam approbationem quidem Euangelij sui à Petro, ut à Principe hoc est ab Ecclesiae auctoritate, cui Petrus praesidebat petiit. Haec Valentia. Dicens est igitur ex superius adductis Primatum Ecclesiae fuisse collatum vni & soli Petro, & contrarium dicere aduersatur, ut probavi in priori disceptatione, verbis Matth. 16. Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in caelis est. Et ego dico tibi; quia tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. Et tibi dabo clauis Regni caelorum. In qua promissione Pontificatus, voluit Christus Dominus, ita ad viuum delineare Petrum, ut clarè ostenderet, gratiam Primatus, fuisse tanquam singularem, concessam indiuiduae personae Petri, ut egregiè probat omnino videndus Gregorius de Valentia in *Analyssi fidei Catholicae, libr. 7. capit. 2.* per totum. Ruardus Tapper. in *deklaratione Articuli Louanien art. 13.* & Albertus Pighius in *controuersis part. 2. Contr. 16.* Et quidem, ut optime obseruat ante omnes Caietanus, & postea Bellarminus, de *Rom. Pontif. libr. 1. cap. 12.* Duvallius *part. 2. qu. 3.* Vviggers in *2. 2. tract. de Pont. ad quesi. 1. artic. 10. dub. 1.* & alij; Nullus Notarius in Concilio alicuius testamenti possit delineare tam diligenter, & exactè aliquem Legatarium, aut Haeridem, ut appareat Christum Dominum delineasse personam Petri in promissione Primatus Ecclesiae: Nam primò vocat illum nomine antiquo, Beatus es Simon; postea verò addit statim nomen Patris: Beatus es Simon Bar-Iona, ut faciunt Notarij in testamentis, vocando Haeridem, vel Legatarium nomine proprio, & addendo nomè patris, V. G. Franciscus quondam Ioannis. Et hoc ad distinguendum Petrum à Simone fratre Thadæi. Deinde vocat illum nomine, quo tunc utebatur. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & statim reiterat idem nomen. Et super hanc petram, videlicet, & super te Petrum aedificabo Ecclesiam meam. Et tandem subiungit. Et tibi dabo, &c. quae quidem sunt pronomina, certam personam designantia. Ergo in dictis verbis, tam particulariter delineantibus Petrum, manifestè patet Christum voluisse demonstrare, se collaturum Primatum Ecclesiae singulariter vni Petro priuatim quoad omnes alios. Quod postea manifestè fecisse, patet Ioan. 21. Nam adimplendo hanc promissionem Petro factam, dixit ei: Petre pascce oues meas. Non dixit ait Bernardus *lib. 2. de Consid. cap. 8.* Bonifacius VIII. in *Ex-*

trauag. vnam sanctam, de Maior. & Obedient. Et omnes Expositores has, vel illas; sed indefinitè, oues meas; videlicet, omnes oues meas, nemine excepta. Ergo contulit Primatum Ecclesiae Petro priuatim, quoad omnes alios. Probo consequentiam: Nam clarè patet per illa verba; Pascce oues meas constitutum fuisse solum Petrum pastorem, ceteros verò in Ecclesia tanquam oues remansisse; Ergo Primatus Ecclesiae fuit collatus vni, & soli Petro, ceteris omnibus exclusis. Ergo propositio ista non est admittenda: Paulus fuit simul Pontifex cum Petro; quia facit Paulum Petro aequalem, contra expressa verba Christi constituentis Petrum Pastorem, & Superiorem Pauli, & constituentis Paulum ouem, & subditum Petri. Nam quando Christus dixit Petro, pascce oues meas, idem est ac si dixisset, pascce Paulum: Propositio enim generalis censetur immediatè reuelata de omnibus particularibus & contrarium asserere, docet esse haereticum, Franciscus Oniedo in *part. 2. D. Thomae Tract. 6. controu. 9. punct. 1. num. 1.* & alius Societatis Iesu praestantissimus Theologus Adamus Tannerus *Tom. 3. disput. 1. quesi. 1. dub. 3. num. 71.* ergo ista propositio, Paulus fuit Pontifex cum Petro, refellenda venit, quia facit Paulum Petro aequalem, & non ouem Petro subiectam contra propositionem generalem expressè reuelatam.

14. Nec obstat dicere cum defensoribus Anonymi, supradicta procedere, & vera esse, si Paulus ex priuilegio non fuisset exceptus ex illis verbis, pascce oues meas; & ex oue à Christo postea factus pastor, simul cum Petro totius ouis Ecclesiae. Sed respondeo, quòd hoc sine fundamento asseritur, nec Patres ab Anonymo adducti, vquam hoc dixerunt, & ita profus negandum est, ut patet ex superius dictis in mea priori disceptatione, & P. Oniedo vbi supra docet excipere aliquem sine fundamento ex verbis generalibus S. Scripturae, non solum esse temerarium, erroneum & suspectum de haeresi, sed esse haereticum, quia propositio vniuersalis immediatè ab omnibus reuelatur. Facit etiam ad horum confirmationem doctrina viri celeberrimi Patris Amici, etiam ex Societate Iesu in *Cursu Theologico, tom. 4. disputar. 16. sect. 2. num. 33.* & *disput. 7. sect. 1. num. 35.* in quibus locis firmat, quòd quotiescunque in aliqua propositione reuelata continetur alia implicite, non solum expressè reuelata, sed etiam implicite contenta, pertinet ad eandem fidem, non quidem vt deducta, sed vt explicita, & idèd asserit illam propositionem esse haereticam, quae directè opponitur alicui veritati reuelatae, aut conclusioni per euidentem discursum explicitae, vt implicite, & virtualiter contenta in aliqua expressè reuelata. Ergo cum expressè in Scriptura habeamus reuelatum, omnes oues Christi fuisse subiectas in illis verbis, Pascce oues meas, sub regimine Petri Pastoris vnici; implicite, & virtualiter habemus etiam in dictis verbis reuelatum, Paulum tanquam Christi ouem, fuisse etiam sub Regimine Petri constitutum. Ergo qui illum facit Pontificem cum Petro, & ei aequalem, pessimè facit; quia contradicit veritati virtualiter contentae, in veritate expressè à Christo Domino in Scriptura reuelata.

15. Sed penes me superius dicta confirmatur ex illa vera & celebri doctrina, quòd quando loca Scripturae non sunt adeò clara, si in eodem sensu explicantur eommunitè à SS. Patribus tunc concors illa sententia Patrum demonstrat illum esse verum sensum Scripturae, & piculum est, ab illo recedere, imò haereticum. Ita docet expressè Societate Iesu P. Azorius *tom. 1. lib. 8. cap. 2. quesi. 1.* ita docent Doctores nostri sacri Tribunali, Antonius Saura in *not. Platonis Praled. 4.* Simancha in *Institut. Cath. tit. 54. n. 5.* Pegna in *Direct. Inquis. part. 2. comm. 27.*

16. Et idem non desera hic apponere verbis Piiigiani, in 3. *Senten. tom. 2. dist. 25. quest. 1. art. 10.* sic asserentis. Quinque sunt testimonia ordinata, siue Iudices infallibilis veritatis fidei; Sacra Scriptura, Traditiones Apostolicae, Definitio Concilij Generalis, & Consensus omnium Docto- rum, & Patrum: qui dicitur consensus totius Ecclesie. Hæc Piiigianus. Vnde Iacobus Gretserus in *Responsio ad Theses Humianas cap. 15.* dixit, Sanctorum vnanimem traditionem tuendam esse, ac ipsas Sacras litteras. Quibus adde omnino videntur Gregorius de Valentia in *Analyti fidei Catholice libro 8. capite 8.* Melchiorum Canum de locis *Theolog. lib. 7. cap. 3. conclus. 5.* Petrum de Soto in *Disputatione Catholica confessionis part. 2. capite 33. cap. 7.* Salmeronium *tom. 8. tract. 2. Granadum in p. 2. D. Thome tract. 8. dist. 2. sect. 2. numer. 5.* & alios peres ipsos. Itaque communis opinio Patrum declarat verum sensum Scripturæ, & idem eorum communis sententia in expositione alicuius scripturæ loci, constituit catholicam veritatem, non quia id ab ipsis simpliciter asseritur, sed quia id asserere, sacram scripturam testantur. Non est igitur communis sensus Patrum formaliter ipsa Revelatio, aut veritas Diuina, sed est testificatio de veritate diuina, & idem creditur communi consensui Patrum, non tantum quia ipsi ita senserint, sed quia ita sensisse scripturam demonstrant, & eam esse traditionem Ecclesiæ manifestem.

17. Et quidem, cum traditiones credere necesse sit, & ad scripturam intelligentiam eandem adiungere oporteat, ut tradit Lyrinensis, *cap. 2.* Traditiones non aliunde agnoscuntur, quam ex sensu Patrum, ut recte obseruat Gratiana in *contr. tom. 3. part. 1. lib. 4. contr. 2. quest. 3. art. 7. fol. 251. & 3. lib. 4. art. 4. fol. 505.* Bagozius in *Apologetico Fidei tom. 1. lib. 4. disputat. 4. cap. 2. sect. 1. & 2.* cum aliis. Consequens ergo est, ut ipsorum vnanimis consensus sit ipsa Ecclesiæ vox, & traditio. Quod confirmatur; quoniam sicuti quia Iudæis tradita erant eloquia Dei, oportebat (ut dicit Hilarius in *Psalm. 2.*) ad Seniores illos recurrere pro intelligentia scripturam, quæ in numero, & officio illorum seniorum conferabatur, multo magis dicendum est hoc meruisse fidam Christi Ecclesiam, ut non solum ei crederentur eloquia Dei, sed sensus quoque illi aperte tradere, præsertim cum Euangelium primario in corde Ecclesiæ descriptum sit, nec tantum in verborum foliis, sed in sensu, non in superficie, sed in medulla sit exaratum. Ad Patrum ergo intelligentiam, in quibus sensus Ecclesiæ cernitur, est coniungendum. Et idem in 6. Synodo generali *can. 19.* sic dicitur: Si ad scripturas pertinens controversia aliqua excitata fuerit, non eam aliter interpretentur Episcopi quam quomodo Ecclesia luminaria, & Doctores sui scriptis exposuerunt. Quod etiam determinauit Concilium Meldense *canon. 34.* Concilium Senonen- se *decret. 4.* Concilium Lateran. sub Leone X. *sess. 11. & Concilium Tridentinum sess. 4.*

18. Vnde hoc quod mandarunt aliis Sacra Concilia circa amplectendum sensum communem Sanctorum Patrum in facti contingentia semper obseruauerunt; Idcirco in Concilio Ephesino in *Epistol. Alexandrine Synodi ad Nestorium*, cum contra Nestorium definita essent sic dicitur: Hoc itaque Patres fuisse comperimus, ideoque illi non dubitauerunt Sanctam Virginem dicere Theotocon, &c. Et in *Epistol. Synodi contra Nestorium Patres Concilij ad definitionem se accingentes, dicunt. Sequentes itaque omnium Sanctorum Patrum confessiones quas*
Tom. 111.

loquente Spiritu sancto pronulerunt, & inuersioni eorum aquis vestigiis inherentes, profitemur &c.

19. In Chalcedonensi Concilio *Act. 1. & Act. 4.* dicitur sequentes Sanctos Patres docemus, & Act. 5. acclamatur. *Hæc est fides Patrum. Act. 6.* post Episcoporum subscriptionem piissimus Imperator ad sanctam Synodum dixit: *Pia, & Catholica fide à sancta, & vniuersali Synodo secundum Patrum expositionem declarata, iustum simul, & expediens esse nostra tranquillitas approbat, omnem de cætero contentio- nis occasionem, de sancta fidei religione penitus amputari.*

20. In *Conc. Nicæn. 2.* cum contra Iconomachos ageretur, testimoniis Patrum Nyseni, Basilij, Chry- lostomi, Cyrilli &c. Imagines tenendas definitum est, ut patet *Act. 2. & 4. in actione 7.* sic conclusum est. *Hic sic se habentibus, Regiam viam procedentes, & sanctorum nostrorum, & diuinorum Patrum doctrina insistentes, & Catholica Ecclesia, in qua Spiritus sanctus inhabitat, & traditionem obseruantes, definimus cum omni diligentia, &c. & declarans quomodo eis debeat cultus subdit. Sic sanctorum nostrorum Pa- trum optima disciplina, vel traditio Catholica Eccle- sia, que à finibus vsque ad fines Euangelium suscepi- &c.* Et ita in fine acclamatur: *Hæc est fides Aposto- lorum. Hæc est fides Patrum, hæc est fides Orthodo- xorum.*

21. Et tandem in Concilio Florentino testimo- niis sanctorum Patrum de processione Spiritus sancti contra Græcos disputatum est. Vide *sessionem 25.* & multas præcedentes.

22. Merito igitur Dionysius de *Cælesti Hierar. lib. 1. cap. 1.* sic ait: Ad sanctissimam Scripturatum in- telligentiam, prout illa à Patribus accepimus con- tuendas pro viribus pergamus. Vnde Vincentius Lyrinensis *aduers. hæres. Nouat. c. 39.* ita asserit: *Quicquid, vel omnes, vel plures Patres, vno eodemque sensu manifestè, frequenter, perseveranter accipiendum, tenendo tradendo firmauerunt, id pro indubitato, certo ratio- que habeatur.* Ita ille, Vide Gratianam *tom. 4. in conti- nua. par. 2. fol. 285. & tom. 2. l. 4. fol. 502. & 503.* Ita- que applicando omnia supradicta in casu nostro affe- ro cum communi Patrum sententia (ut satis firmam in priori *discept. probat. 1. 2. & 3.*) exponendo hæc loca Sacræ Scripturæ, Tu es Petrus, &c. Tibi dabo claves, &c. Pasce oves meas, &c. quæ inter se mutuum rela- tionem habent, asserat in dictis verbis Primatum Ecclesiæ, soli Petro, & non aliis promissum, & tradi- tum fuisse; sequitur hanc propositionem. nempe, Paulus fuit Pontifex cum Petro, sequitur iniquam esse de- testandam; quia est expressè contra factam Scripturam, ita secundum traditionem Ecclesiæ, & communem sententiam Patrum expositam & intellectam, asseret- tem, videlicet, Primatum Ecclesiæ soli Petro à Chri- sto domino collatum fuisse. Et idem Bouerius ad M. Antonium de Dominis in *Consura p. 2. l. 1. cap. 6.* sic ait: *Queris, cur Petrus solus à nobis Caput, & Pastor ordinarius Ecclesiæ asseratur, Dicimus, id à nobis af- firmari, quia illi soli à Christo dictum fuit, Tu es Petrus, &c. Queris ulterius, cur Petrum, illis verbis, faci- mus, singulare quoddam fundamentum, quod alijs Apostoli non fuerint? Respondemus, eò quod ea verba, ex omnium Patrum sententia eum sensum præferant. Ita ille. Vnde Andreas Duvalius Doctor Sorbonicus in 2. 2. D. *Thoma tract. de fide, q. 1. art. 11.* rectè do- cuit in expositione Sacræ Scripturæ consulendam esse primum iugem & continuam Ecclesiæ traditio- nem, ubi enim omni tempore in Ecclesia recepta fuit obscura alicuius loci expositio ab ea sine piaculo re- cedi non potest, alias non tantum hæc expositio ne- garetur, sed etiam ipsa traditio, & Ecclesiæ auctoritas. Ita ille.*

23. Sed in nostro casu iugis & continua Ecclesie traditio fuit, ut patet ex Patribus omnium seculorum, ex sacris Canonibus, & Conciliis Generalibus verba Matth. 16. & Ioan. 21. esse intelligenda de Primatu Ecclesie vni, & soli Petro concessa. Ergo hanc esse veram sensum Scripturæ, necessarîo fatendum erit. Quod etiam manifeste patet ex Bulla Ioannis XXII. contra Marsilium de Padua, & Ioannem Iandunum, datam Auenione X. Kalend. Nouembris, Pontificatus ann. 12. in qua Pontifex dogmaticè, & ex Cathedra loquens excommunicat dictos hæreticos, & aduersus illos supra citatis locis S. Scripturæ statuit Primatum Ecclesie fuisse collatum à Christo Domino vni, & soli Petro, & inter alia hæc asserit. *Quod autem B. Petrus plusquam alij Apostoli auctoritatis habuit, ex prædictis euidenter concluditur. Certum est enim quod maior est auctoritas Pastoris quam gregis. Petrus autem totius gregis Domini generalis constitutus est Pastor. QVOD DE NVLLO ALIO APOSTOLO DICI POTEST, &c.* Quid ad hæc verba respondebit Anonymus; Si Pontifex asserit, Petrum ita fuisse constitutum Pastorem oculis totius Ecclesie, vt hoc de NVLLO ALIO DICI POSSIT. Quo pacto ipse post tot annorum myriades, audeat alium Pastorem in Ecclesia constituere nempe Paulum; Quinam credendum erit, amice Lector, Anonymo, an Pontifici; Sunt nugæ nugatum, & durum est contra stimulum calcitrare. Recognosce omnino dictam Bullam Ioannis XXI in qua inuenies confirmata omnia à nobis superius dicta, videlicet Primatum Ecclesie fuisse priuilegium singulare vnus Petri, & regimen Ecclesie Monarchicum, fuisse ipsi soli collatum supra omnes alios Apostolos, & per consequens supra Paulum. Bullam verò Ioannis inuenies per extensum apud Bzouium in *Annalib. Eccles. tom. 13. anno Christi 1327.*

24. Et tandem pro curiosis Lectoribus, & pro cotonide huius disceptationis, non deferam hic apponere aliquas auctoritates recentiorum Doctorum, qui in indiuiduo opinionem Anonymi refellunt, & quam male oleat demonstrant, & primò, celeberrima facultas Parisiensis in Censura contra M. Antonium de Dominis *lib. 1. cap. 5. num. 18.* statuit iurisdictionem Apostolicam ordinariam extitisse in solo D. Petro, & contrarium asserere, putauit esse schismaticum & hæreticum, & hanc censuram Sorbonicam contra opinionem Anonymi in specie adducit, & approbat eruditissimus, & doctissimus Isaacus Habert *lib. 2. de Cathedra singulari S. Petri cap. in fine.* Dicere autem cum Anonymo se constituere Paulum Pontificem, potestate extraordinaria, Petrum verò potestate ordinaria, hoc est verbis eludere: nam realiter, & in effectu, ambos veros Pontifices efficit, independenter vnum ab altero, sine vlla subordinatione, contra regimen Monarchicum Ecclesie, institutum à Christo super vnum immutabiliter. Facultas verò Parisiensis, fecit mentionem de potestate Apostolica ordinaria ad differentiam potestatis extraordinariæ Apostolorum, quæ tamen nullam æqualitatem tribuebat illis cum Petro in ordine ad Primatum Ecclesie. Sed potestas extraordinaria quam Anonymus tribuit Paulo, constituit illum Summum Pontificem simul cum Petro, & sine vlla ad Petrum subordinatione, vt Petro subordinati erant alij Apostoli. Ergo, &c. Item Michaël Nauclerus de *Monarch. Eccles. & Sacul. tom. 1. part. 2.*

25. *lib. 1. cap. 1.* inquit: Constituire in Ecclesia alium à Sancto Petro, & successoribus eius Pastorem, est dogma Hæreticorum. Andreas Duallius *tract. de Rom. Pont. part. 1. questio. 2.* docet Regimen Ecclesie institutum fuisse à Christo immutabiliter Monarchicum in VNO Pastore; & hoc ita esse certum, vt à quocumque circa fidei iacturam negari non possit. Et postea *questio. 3. & 4.* probat, illum vnicum Pastorem fuisse Petrum, & firmat Paulum fuisse Petro subditum, & inferiorem. Ioannes Gersonius Cancellarius Parisiensis *tom. 1. lib. de Statibus Ecclesie, consider. 1.* ait, Statum Papalem Monarchicum, & Regalem fuisse à Christo immediatè collatum Petro super alios Apostolos, & contrarium dicere firmat esse schismaticum, impium & hæreticum. Si Primatus, secundum Gersonium, fuit à Christo collatus Petro super alios Apostolos, ergo necessario sequitur, & super Paulum, quod aperte probat Becanus de *Republ. Eccles. cap. 4. num. 15.* & Coëffeteau *tom. 1. lib. 1. cap. 5. n. 3.* nam alioquin Paulus non fuisset ouis Christi, nec Apostolus.

25. Sed relinquamus Doctores Gallos Franciscus del Castillo in *3. sent. tom. 2. disp. 16. quest. 4. n. 4. cum seq. 10.* Vviggers in *2. 2. D. Thom. tract. de Pont. q. 1. artic. 10. dub. 1. num. 2.* iuncto num. 9. & 68. cum seq. Bellarminus de *Rom. Pontif. lib. 1. cap. 16.* Pueronius de *Aristotaria regulari, tom. 2. cap. 3. num. 11. 30. & seq.* Alphonsus Mendoza *quest. 4. Scholasticum. 1. in fine.* Bannez in *2. 2. D. Thoma quest. 5. artic. 10. dub. 4.* Suarez contra *Regem Anglia lib. 3. cap. 10. num. 3. & 20. & cap. 11. num. 3.* iuncto num. 10. asserunt esse de fide Petrum habuisse iurisdictionem super omnes Apostolos, & inter illos apponunt D. Paulum, respondendo ad aliqua loca *Epist. 2. ad Galat.* ex quibus Hæretici inferre contendunt, æqualitatem Pauli cum Petro. Et tandem Antonius Polus, in *lucidario pœnestino, lib. 4. Carena in praxi S. Officij, part. 1. tit. 1. §. 4. num. 34.* Amicus in *curia Theologico, tom. 4. disp. 6. n. 68.* iuncto n. 127. docent esse de fide, Pontificatum fuisse institutum supra solum Petrum, & contrarium sumant esse hæreticum. Concludendum est itaque alium Pontificem à Christo in Ecclesia non fuisse institutum, nisi solum, & vnicum Petrum, & post Petrum Romanos Pontifices eius Successores. Ita docent Oracula S. Scripturæ per traditionem & vniuersalem Ecclesie consensum, ac concordè Sanctorum Patrum sententiam nobis exposita, & declarata. Ita docent Cœcilia generalia, & Sacri Canones. Ita omnes Theologi, Scholastici, Positiui, Polemici, & Morales. Ita Doctores vtriusq; iuris, tam Ciuilibus, quam Canonici, vnde aliter sentire, ac docere, nefas esse manifestè patet.

26. Et hæc dicta sufficiant, circa nouum Papatum D. Pauli, quem ego ex superius dictis, hic Romæ ante omnes reprobauit, & post me alij viri doctiores, feliciter refellerunt, quod vbi que locorum faciendum esse puto. Nota tamen Lector, quod licet ego in his Disceptationibus, opinionem Anonymi, tam acriter vt par erat, impugnaverim; tamen existimo illum reconditè eruditionis virum, & ad ostendendum ingenij acumen, hanc quæstionem pertractandam, suscepisse. Vnde spero in posterum, quod tanquam pius, & Catholicus pro publico Ecclesie bono, ad vtiliora scribenda, calamus suum conuertat, exemplo D. Augustini, & Pij II. Pontificis, qui aliqua scripserunt, quæ postea respuerunt.

MONITIO AVCTORIS AD LECTOREM POST HVIVS
Operis impressionem.

Nota Lector, quod post hæc disceptationes impressas, antequam licentiam à Reuerendissimo P. Mag. S. P. illas publicandi obtinuissim, emanauit Decretum sacre congregationis sancti Officij, in quo SS. D. N. INNOCENTIVS X. sententiam à me in superioribus disceptationibus impugnatam, tanquam hæreticam merito damnat, declarat. Decretum impressum fuit in Typographia Cam. Apostolica, factum sub die 24. Ianuarij 1647. & publicatum die 25. eiusdem Mensis.

TRACTA